קפטן אינטרנט

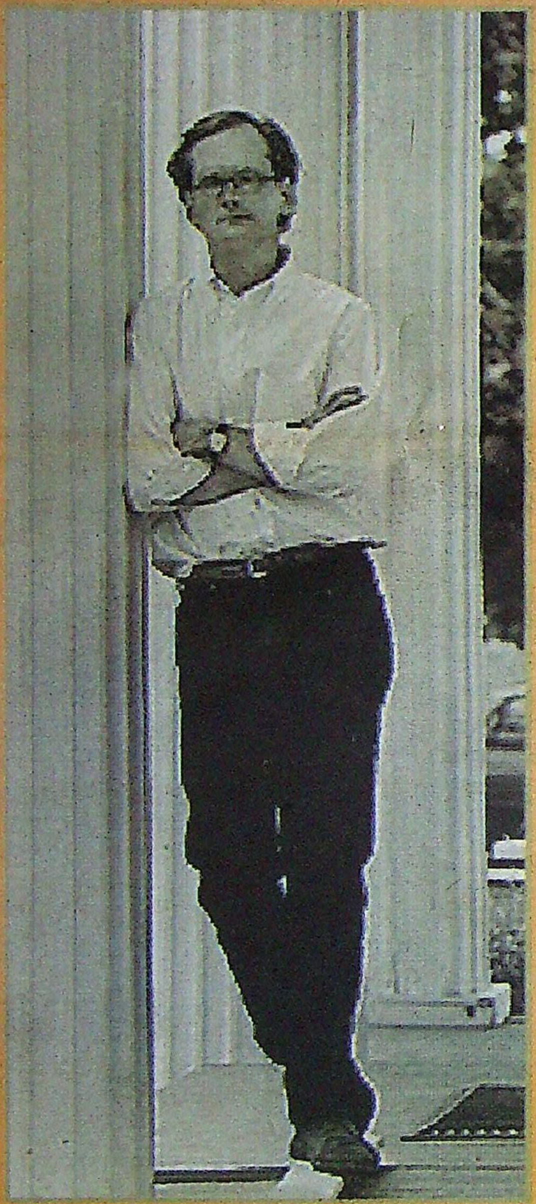
הארץ מולטימדיה

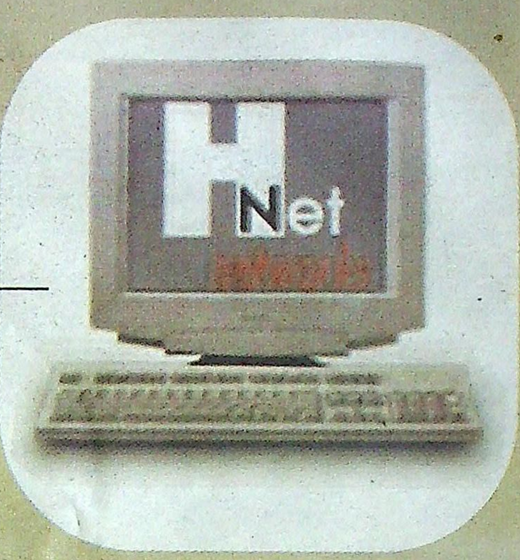
www.haaretz.co.il/captain
28.3.00 גיליון מס' 160

הקוד הוא החוק

פרופסור לורנס לסיג על העתיד העגום של האינטרנט

עמ' 8

יום יום שוק

הקפיטליזם החדש של האינטרנט

עמ' 12

שלום לקפטן

עמ' 2

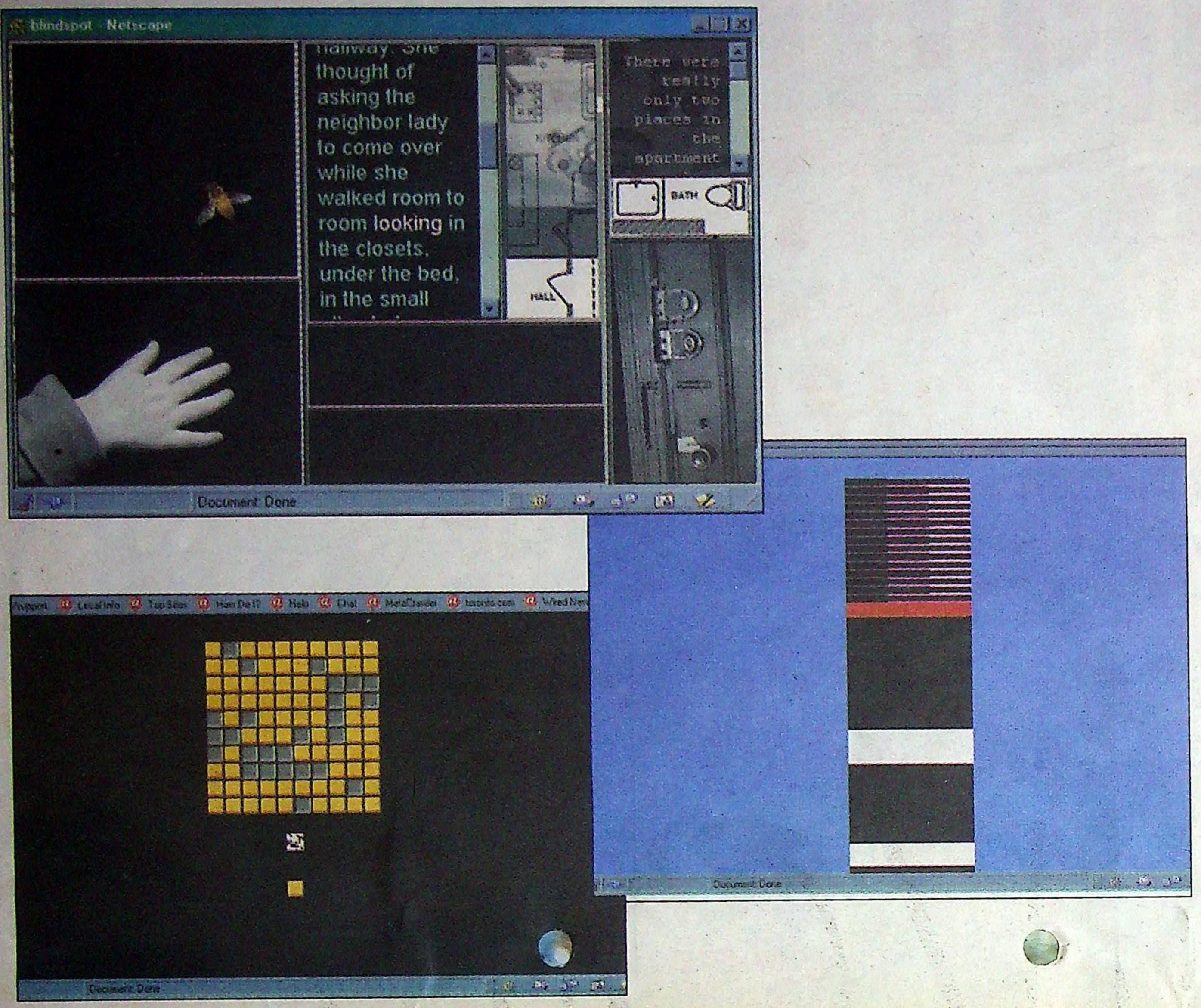

עליסה בארץ הקווייק 3

ענייני משחקים

עמ' 4

הנה סיבה טובה להרים את העיניים מהטיקר של המניות ולפתוח חלון חדש בדפדפן. מוזיאון וויטני לאמנות אמריקאית כולל בביאנלה היוקרתית של שנת 2000 יצירות אמנות ממדיום חדש – האינטרנט – ולא צריך לטוס עד ניו יורק כדי להשתתף בחוויה. רק כדי להכניס דברים לפרופורציה, הפעם האחרונה שבה אצר המוזיאון יצירות במדיה חדשה היתה בשנת 75', בתחילת הגל של אמנות הווידאו. "בינאלה 2000" של המוזיאון, שנפתחה ביום חמישי ותימשך עד 4 ביוני, היא התערוכה החשובה הראשונה של אמנות בת-זמננו שכוללת גם עבודות אינטרנט, וההכרה הזאת עושה הרבה כבוד לאנשים שיוצרים באינטרנט (ומשנה את המשמעות של אמנות מיינסטרים בשביל כל האחרים).

בתערוכה מיוצגים תשעה אמני אינטרנט, מתוך 97 מציגים בסך הכל. רובם ותיקים במונחים של המדיום (שלוש שנים זה תתיכת קריירה), וכולם מנצלים בצורות שונות את הרשת כדי ליצור מצגים אמנותיים משכנעים מאוד. חלק מהיצירות הן סיפורים בהייפרטקסט, חלקן יוצרות סביבות ייחודיות לרשת, אחרות מבוססות על אינטראקטיוויות עם הגולשים. כל היצירות הן אפקטיוויות מאוד – הן משלבות טקסט, תמונה, סאונד, תנועה ובעיקר התקדמות לא ליניארית, שמתעתעת בחוש המציאות של הצופה בהן (במקרה הזה נכון יותר להגיד – המשתתף בהן). מה שבטוח, הן שונות מכל דבר אחר שתלוי על קיר במוזיאון. והן גם מספקות הזדמנות מצוינת להיזכר בזה שהאינטרנט טוב לעוד דברים חוץ מלהזמין משחת שיניים הביתה.

את רשימת המציגים המלאה כולל לינקים ליצירות אפשר למצוא ב:
http://www.whitney.org/exhibition/2kb_fs.html

הקפטן שלכם נסע. הוא לא נפרד אישית, אבל הוא השאיר פתק בכתב יד – מודבק למסך מחשב: "נסעתי. להתראות. כלומר, עוד לא נסעתי, אבל עד שתקראו זה כבר יהיה נסעתי. אם מישהו מחפש אותי, תגידו שאני אינני, אבל אל תגידו את זה בדרמטיות. דרישת שלום לקפטן החדש, לא ראיתי אותו אבל שמעתי שהוא בחור טוב. טוב, המונית מצפצפת, אני זז. בעצם, איך אני יודע שזו המונית שלי? הרי כל המוניות אותו דבר מבחינת הצפצוף, זה רק הזמן שעבר מרגע ההזמנה שעושה את הצפצוף לאישי. מילא, שיחכה שניה,
יש לי משהו שרציתי להגיד לפני שנסעתי.
לא זוכר מה זה היה. לא נורא. היו שלום
חברים, אל תשכחו לפקפק.

נ.ב.
היה טוב בסך הכל, לא?"

קפטן אינטרנט

עכבר הכפר

בטרנד "אני מתנצל בפני ממשלת ארה"ב ובפני כל מי שנפגע" (אהוד טננבאום, האנלייזר, בעקבות אהוד ברק והאפיפיור. "תל אביב", 24.3.2000)

ציונות 2000 "אני מאוד פטריוטי" (טננבאום, שם)

מוסר 2000 "אולי עברתי על החוק היבש, אבל בסך הכל לא עברתי על שום נקודה מוסרית" (טננבאום, שם)

לסיכום "אני גורו של ההאקרים היום" (טננבאום, שם)

בקשה "באי הכנס מתבקשים שלא לבצע פעולות העלולות להזיק בצורה כלשהי לאף אחד בעולם" (מתוך ההזמנה לכנס ההאקרים שייפתח היום בגני התערוכה)

טכנוביולוגיה "מבחינתי, האינטרנט הוא לא כל כך טכנולוגיה, כמו שהוא ביולוגיה – אבולוציה טבעית" (עידו סגל, מייסד eNow, סטארט־אפ שהמציא תוכנה לחיפוש בתמלילי צ'טים באינטרנט. מעריב, 24.3)

ברור לגמרי "עתיד האינטרנט ניתן להבנה בכלי העתידנות הלא רציפה כשבר פרדיגמטי בציוויליזציה" (ד"ר אשר עידן, חביב המדור, בפורום עתידנות ב־IOL)

בדיוק מה שרצינו לומר "האם העולם הפוסט־קפיטליסטי היה אוטופיה מרקסיסטית שההיפר קפיטליזם של האינטרנט מבצע כיום?" (ד"ר אשר עידן, שם)

אם אתה אומר "אני לא חושב שקיימים כללי אתיקה, רק אינטרסים" (רמי יצהר, עורך האתר "עניין מרכזי", שחשף את מחלתה של עופרה חזה ואת שמו של איציק מרדכי בראיון לאתר "קונספציה" (http://www.extopia.co.il/concept)

המהדורה המקוונת של "קפטן אינטרנט" מתעדכנת כל יום - כל היום (ובחינם)
http://www.haaretz.co.il/captain

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נתלי מלצה. עיצוב: עדי קידר.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03-5121755 פקסימיליה: 03-5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il.
המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

משחקים בשחקים

אז ככה: משחקי מחשב הם מקצוע אקדמי; חברת המשחקים הישראלית פיקסל נמכרה לענק אמריקאי; איך הפך מנוע המשחק לענף רווחי בפני עצמו

שחר סמוחה
shahar_s@haaretz.co.il

א.

לאחר שבשנה האחרונה עברו הרווחים של תעשיית משחקי המחשב בארה"ב את אלו של תעשיית הקולנוע, אף אחד כבר לא יכול לטעון שמדובר בנושא שולי ו"לא רציני". ולא רק מבחינת הכסף. משחקי מחשב עושים את דרכם אל תוך האקדמיה, כמקצוע לכל דבר.

בעקבות הסורבון בפאריס, UCLA בלוס אנג'לס ו־NYU בניו יורק, שהכניסו תוכניות ללימוד משחקי מחשב, הכניסה גם האוניברסיטה הפתוחה בתחילת הסמסטר האחרון, באמצעות בית הספר "חשיפה" (שלוחה של האוניברסיטה), את תחום משחקי המחשב לתוכנית האקדמית שלה. הקורס, שאותו מעביר קובי סיט – שמוכר לצופי התוכנית זומביט בערוץ 2 כמומחה למשחקים – נלמד במסגרת התוכנית למדיה דיגיטלית באוניברסיטה.

סיט, בן 25, שעוסק במקביל גם בעריכת ירחון המשחקים "וויז" ובכמה מיזמי הייטק, סיים רק לאחרונה את לימודי המשפטים שלו ולא חשב שיעבור לצידה השני של הכיתה כל כך מהר. לדבריו, כשקיבל את ההצעה להעביר את הקורס עשה עם עצמו חושבים, והחליט שהוא אינו יכול לוותר על הזדמנות פז להכניס את עולם המשחקים דרך הדלת הראשית של האקדמיה. "אני נמצא בתחום כבר כמה שנים והחלטתי שכאן בדיוק עובר הגבול בין talkers, שרק מדברים על חשיבות התחום כל הזמן ולא עושים כלום, ל־doers שעושים משהו ממשי בשביל לקדם אותו", הוא אומר.

מה היית מעוניין להקנות לתלמידים בקורס?

"הייתי רוצה שהם יראו במשחקים את האמנות הבאה שאחרי הקולנוע. היו לנו הספרות, ולאחר מכן הקולנוע, והדרך שלנו לשלוט בקולנוע ולחוות את מה שקורה שם כמעט על בשרנו, היא באמצעות משחקי המחשב. התחום הוא הרבה יותר מורכב ממה שחשבו עליו עד לפני שנתיים־שלוש. התלמידים צריכים להבין את הכיוון אליו התחום הולך מבחינת שילוב נושא המשחקים רבי המשתתפים באינטרנט ומבחינת יצירת הקהילות שמאחורי השחקנים. חשוב לי שהתלמידים יטעמו את התחום ושהקורס יהפוך בעתיד ל'מבוא למשחקי מחשב' ושאחריו יהיו קורסים ספציפיים יותר לכל ז'אנר".

כיום, מחלק סיט את השיעורים לפי הז'אנרים העיקריים של המשחקים. השיעור שאני הגעתי אליו עסק במשחקי אקשן. סיט, שהגיע מצויד בשקית כבדה מלאה במשחקים מהשנים האחרונות, סקר את ההיסטוריה של התחום והסביר את היחס בין התפתחות המשחקים להתפתחות החומרה שכיום כל אחד מאתנו מכיר: כרטיסי קול, מאיצים גרפיים וכו'. על מנת להמחיש בצורה חיה את הדברים שהוא מדבר עליהם, מלווה השיעור כולו בהדגמות של משחקים, כולל טורניר קצרצר של Unreal Tournament, וכך מכניס את הסטודנטים לתוך האווירה הנכונה.

המרצה, קובי סיט

אבל הקורס. לא עוסק רק במשחקים עצמם אלא במקומם בתרבות העכשווית ובקשר שלהם אל העולם העסקי. סילבוס הקורס מפנה את התלמידים (כ-20 במספר) אל מאמרים שעוסקים במקומן של נשים בעולם המשחקים, הקשר (או אי הקשר) בין משחקים לאלימות, ועוד נושאים שסיט מגדיר כ"נושאים שעל סדר היום הציבורי". כמו בכל קורס אקדמי אחר יגישו הסטודנטים עבודה מסכמת. סיט מאפשר לתלמידים לבחור בין הגשת עבודה כתובה לבין כתיבת משחק ב־Flash או ב־Shockwave.

כדי שהסטודנטים יוכלו להיכנס אל עולם המשחקים בצורה רצינית יותר ממה שמתאפשר בזמן המוגבל בשיעור בכיתה, היקצה פורטל תפוז (http://www.tapuz.co.il) אתר שממנו יכולים הסטודנטים להוריד דמואים של משחקים עליהם סיפר להם סיט, וכן פורום בו הם יכולים להחליף ביניהם הגיגים.

אורית קישון היא מנהלת מגמת המדיה הדיגיטלית ב"חשיפה". לדבריה, מטרת התוכנית היא להכשיר מעצבי מדיה אינטראקטיווית ומנהלי פרויקטים. התוכנית נמשכת שנתיים, ורבים מן המרצים בתוכנית מגיעים מתעשיית ההיי־טק הישראלית. קישון מדגישה כי היא רואה את התוכנית כאטרקטיווית במיוחד משום שהיא נועדה להוציא מתוכה אנשים שלא רק ישלטו בצדדים הטכניים של התעשייה, אלא שיהיו גם יצירתיים.

מי שמתעניין בקורס יכול להיכנס לאתר של "חשיפה" (http://www.openu.ac.il/hasifa). היועצים האקדמיים לתוכנית הם ד"ר יוסי ורדי (אבא של מיראביליס) ומנכ"ל פיקסל, רמי וייץ.

ב.

ואפרופו רמי וייץ מפיקסל, חברת המולטימדיה התל אביבית נמכרה בשבוע שעבר ביותר מ-4.5 מיליון דולר ל־Take Two Interactive. פיקסל, שבתחילת דרכה עסקה בעיקר בפוסט־פרודקשן לטלוויזיה, ביססה בשנתיים האחרונות את מעמדה כאחת המפתחות המובילות בעולם של מדמי טיסה קרביים למחשבים אישיים. בישראל פיקסל מוכרת בעיקר בגלל IAF – הסימולטור הראשון שעסק במעללים המפוארים של חיל האוויר שלנו.

הסיבה העיקרית לרכישה של פיקסל היא טכנולוגיית Jive שהיא פיתחה ושמאפשרת אינטגרציה בין שרתים עליהם מתנהלים משחקים מרובי משתתפים באינטרנט. פיקסל תקים למעשה את הרשת הגלובלית שבה יתנהלו ליגות, יירשמו סטטיסטיקות, ובעיקר יוקמו קהילות של שחקנים.

במה הרשת שאתם תקימו תהיה שונה מרשתות אחרות בעולם?

"המודל שלנו יהיה יותר כמו זה של Ultima או של EverQuest. זה מודל של ערוצים עקביים (Percistant Channels) שסביבם אנחנו בונים קהילות שמשחקות את המשחקים בצורה מתמשכת, עם צוותים עצומים של אנשים שמטפלים ומטפחים את הערוץ המסוים בתוך הרשת. בכל ערוץ יועסקו 17-16 איש שיארגנו תחרויות, ליגות, פרסים ועוד, כדי לשמור על הערוץ אטרקיטיווי לאורך זמן".

לדברי וייץ, בשלבים אלו עובדים בפיקסל על גרסת בטא. הגרסה המסחרית של הפרויקט השאפתני תעלה לאוויר בספטמבר או אוקטובר תחת השם Power Play Network. אבל פרויקט לא מצליח רק בזכות הטכנולוגיה שמהווה את התשתית שלו, אלא בעיקר בגלל התכנים שנוצקים לתוכו. פיקסל בדקה טוב מאד אל מי היא קושרת את עצמה, וקנתה את Rockstar Games שתביא לרשת כמה מהמשחקים המבטיחים של השנה הבאה כמו Oni ו־Halo ואחראית ללהיטים כמו Grand Theft Auto. מעבר לכך, מספר וייץ, "Jive היא טכנולוגיה שחוצה פלטפורמות: אנחנו ניתן שירות למחשב אישי, לפלייסטיישן, לסלולר. זה אומר שאנחנו נאפשר לך לשבת בסלון ולשחק מהקונסולה שלך עם מישהו שמשחק מטלפון סלולרי".

מה עם מקינטוש?

"בהמשך"... (תוך כדי גיחוך)

מה המשמעות של העסקה עבור העובדים בישראל?

"עד עכשיו חילקנו את זמננו בצורה שווה בין פיתוח טכנולוגיה לפיתוח משחקים. עכשיו יעבור הדגש ליצירת תשתיות טכנולוגיות. בפיקסל תל אביב נעסוק עכשיו יותר בטכנולוגיה ופחות במשחקים".

ג.

נהוג לחשוב שהאנשים שמתעשרים בתעשיית משחקי המחשב הם האנשים שמצליחים למכור הכי הרבה משחקים. לא תמיד. מקור הכנסה נוסף, שבאחרונה הפך למקור הכנסה לא פחות משמעותי ממכירת המשחקים עצמם, הוא המנוע של המשחק. חברת ID מטקסס שעל שמה רשומים כמה מאבני הדרך הידועות של התעשייה, כמו Doom וסדרת קווייק, מכרה לאחרונה שישה זכיונות לשימוש במנוע שפיתחה למוצר האחרון שהעלתה על המדפים: Quake 3 Arena. המחיר בעבור כל זיכיון כזה הוא כ-800 אלף דולר.

מנוע משחק הן שורות הקוד שיוצרות את העולם בו ממוקם המשחק, ואת החוקים הפנימיים על פיהם הוא מתנהל. יצירת עולמות מורכבים שבהם הקירות מתקמרים בצורה משולמת מבלי לחשוף את הפיקסלים

שמהם הם עשויים, ולערפל שמופיע בהם יש סמיכות משתנה שמשפיעה על הראות ממנו או לתוכו, היא מלאכת מחשבת של טובי התוכניתנים בתעשייה, ומטבע הדברים, לא כל חברה יכולה להרשות לעצמה לצלול לתוך תקופות פיתוח ארוכות שנדרשו ליצירת מנוע כזה.

מה עושים בכזה מקרה? הסטודיו המפתח קונה את המנוע ואנשי המקצוע מלבישים עליו את עיצוב השלבים החביב עליהם, משנים פרמטרים כמו כוח הכבידה בעולם שהמנוע יוצר או מידת השקיפות של המים שיהיו על פניו, ואז מחליטים על עלילה זו או אחרת.

שלושה משחקים מדוברים שנמצאים כיום בשלבי פיתוח שונים ומתבססים המנוע של Quake 3 Arena הם The World is not Enough – ההרפתקה האחרונה של ג'יימס בונד; American Mcgee's Alice, המבוסס על הרפתקאותיה הפסיכדליות של אליסה של לואיס קרול; ו־Wolfenstein Return to Castle שישחזר באמצעות המנוע המתקדם את אחת מהקלסיקות הגדולות של תעשיית המשחקים – הטירה הנאצית. שלושת המשחקים צפויים להיות להיטים גדולים לכשישוחררו, לקראת סוף השנה.

מי שכבר מתעניין בפרויקטים יכול להציץ לאתר היפהפה של Alice (http://www.alice.ea.com) בו נחשפים בהדרגה פרטים, אזורים ודמויות שיופיעו במשחק המוגמר. ב־http://www.007.ea.com, אמנם לא תמצאו הרבה פרטים, אבל האתר צפוי להתעדכן ולהוסיף לתוכו תמונות וקבצים. האתר לגרסה החדשה של "הטירה הנאצית" (כפי שכונה בישראל), עדיין לא עלה לאוויר, אך כיוון שהמשחק יוכרז באופן רשמי בתערוכת E3 במאי, גם הוא צפוי להופיע בקרוב.

המתווך שלא תיווך

תעשיית הספרים כוססת ציפורניים מדאגה בעקבות ההצלחה של סטיבן קינג באינטרנט? מצויין. שיכססו קצת

אז סטיבן קינג מכר דרך האינטרנט חצי מליון עותקים מספרו החדש תוך 48 שעות, וכולם אמרו ש"תעשיית הספרים כוססת ציפורניים בדאגה". כשאני שומע שתעשיה כוססת ציפורניים, ישר אני מבסוט. ואם זה בגלל האינטרנט, אני מרשה לעצמי להיות אפילו טיפה יותר מבסוט. זה טוב, שיכססו ציפורניים הענקים החלודים והמיושנים האלה, מצידי שיכססו גם את הציפורניים של הרגליים.

עם כל השמחה, אני מבין את הדאגה של תעשיית הספרים. היא מסתכלת על תעשיית המוסיקה, רואה את המהומה שהביא האינטרנט לשטח ההוא – עם ה־MP3, הנגנים הניידים, הקרבות על זכויות היוצרים והסימנים הגוברים להיעלמותו של המעמד המתווך – ומתחילה לשמוע צלילים של סוף.

תעשיות המוסיקה והספרים דומות. כשהן מדברות על "זכויות היוצרים" הן לא מדברות על הזכויות של היוצרים, הן מדברות על זכויות בעלי הזכויות – הן עצמן: תאגידים כבדים של שיווק, פרסום, כריכה, הדפסה ושינוע. בעולם הזה, היוצרים רחוקים מלהיות ראשונים ברשימה. תשאלו כל סופר ו/או מוסיקאי צעיר שמנסה למכור את מרכולתו. חבר שלי פרסם ספר ראשון; בחנויות עולה עותק בסביבות ה-60 שקלים, מכל עותק הוא ראה בסביבות השלושה שקלים. מצב דפוק. לא רק בגללו, אבל גם, הן צריכות לקבל מכה, ועדיף לכולם – גם להן – שהמכה תגיע מהר, ושתהיה מהירה וכואבת.

נפנה את תשומת ליבן של תעשיות הספרות והמוסיקה למה שקרה בתעשיית העיתונות בעקבות האינטרנט. העיתונאי, לצורך ההדגמה, הוא המוסיקאי או הסופר (הצעיר). עד בוא האינטרנט, העיתונאי – כמו הסופר הצעיר והמוסיקאי האלמוני – היה כבול ומוגבל. האינטרנט שחרר את הרסן. פתאום כל אחד יכול להיות עיתונאי, מוסיקאי או סופר. יש יותר מקומות לפרסם בהם, יש פחות מקום לעריצות של מקומות העבודה. תראו את העיתונאים: היום הם שווים הרבה יותר ממה שהם היו שווים לפני האינטרנט. התגברות ההיצע הביאה גם להתגברות הביקוש. זה טוב. מתחילים לראות את זה קורה גם בתעשיית המוסיקה. יותר אמנים מעדיפים להשתמש באינטרנט מאשר באפיקי השיווק הישנים, וזה טוב. גם להם, וגם לקהל.

הדינמיקה היא כזו: בהתחלה היה בלאגן גדול, שהוביל לזילות של המקצוע (גם העיתונות, גם המוסיקה, גם הספרות. כל אחד יכול הרי לשים מה שהוא רוצה, ולא כולם – מה לעשות – ראויים), אחר כך היתה רגיעה קטנה, שבמהלכה הבינו אנשים דבר פשוט: טוב הוא טוב ובינוני הוא בינוני, גם באינטרנט. אז, בערך, התחילה ההתקדמות. אנחנו עכשיו בתחילת ההתקדמות.

תעשיית הספרים איטית יותר. גם בגלל האופי, גם בגלל הטכנולוגיה – השינוי בתעשיית המוסיקה היה (ועדיין) תלוי כולו בהתקדמות טכנולוגית: טכנולוגיות כיווץ וזרימה במקרה הזה. בתעשיית הספרות המצב מסובך יותר מבחינה טכנולוגית – שם, זה כבר עניין של תצוגה, כלומר חומרה יקרה יותר, מסכים טובים יותר ומכשירים חדשים יותר, כמו הספר האלקטרוני. טבעה של החומרה שהיא נעה לאט יותר מתוכנה. כשמכשירי ספר אלקטרוני יהיו זמינים יותר, וכשיהיה אפשר לקרוא מעל מסך מחשב קטע שארוך מאלף מילה בלי לסבול מפזילה לכל החיים, תעשיית הספרות תסבול לפחות כמו תעשיית המוסיקה.

נשאר רק העניין של הסופרים. סטיבן קינג, עם כל הכבוד, הוא לא חוכמה גדולה. גם דיוויד בואי, בשטח המוסיקה, הוא לא חוכמה (שניהם, כל אחד בתחומו, מוביל במידת העניין שהוא מגלה באינטרנט), גם לא גדי סוקניק (אם להביא דוגמה מארצנו הקטנטונת).

סטיבן קינג הוא סופר מפורסם ונמכר בלי קשר לאינטרנט. העובדה שהוא מכר חצי מליון ספרים לא ממש מפתיעה, בהתחשב בעובדה שעותק עלה 2.5 דולר, ובהתחשב בעובדה ש-200 אלף הקוראים הראשונים הורידו את הספר בחינם. סטיבן קינג לא צריך מתווכים. מי שצריך אותם הם הסופרים (והמוסיקאים) הצעירים והאלמוניים. הסיפורים של אלה פרושים באלפיהם באינטרנט, ואין קונים.

ובכל זאת, בעלי הוצאות ספרים מקוונות אומרים שהספר של קינג עשה להם שירות מצויין. הלקוחות ראו כי טוב, והמשיכו לחפש עוד ספרים ברשת. היקף המסחר של הספר המקוון הכפיל את עצמו פי שלוש בזכות קינג. בשורות טובות ליוצרים הצעירים.

דרור פויר

dror@haaretz.co.il

שומרי מסך יצירתיים, חישובי זמן ומידות, ניהול קובצי MP3

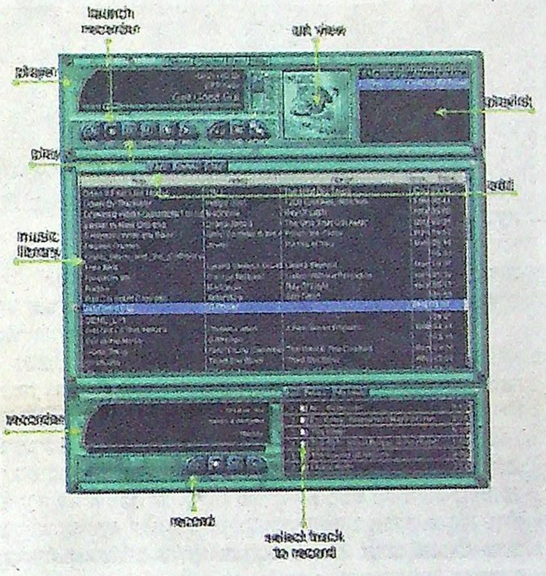

Screen Scapes הוא כלי עזר לניהול שומרי מסך, הכולל בחבילה אחת גם נגן מוסיקה, יומן ועוד. התוכנה מאפשרת ליצור לבד שומר מסך ולבחור עבורו התאמות אישיות רבות כמו למשל הנתונים שיוצגו ברקע (שעון, תזכורות על פגישות, ציטוטים ועוד). המשתמש מגדיר את תדירות החלפת התמונות בשומר המסך וכמובן מה יוצג בו. אפשר לשלב בקלות תמונות מרשימות מארכיון התוכנה או כאלו שמוצאים לבד, לצרף קטעי קול ומוסיקה ובכלל, לספק לשולחן העבודה הממוחשב מראה חדש שלא דומה לשום דבר אחר. התוכנה חופשית לשימוש וקלה מאוד לתפעול.

Screen Scapes, גודל הקובץ: 2.6 מגה-בייט

http://www.screensavers.com/screenscapes.html

ItweakU LE מאפשרת מגוון התאמות אישיות: לשיפור ביצועי

חלונות 95/98, להגברת הפרטיות ואבטחת המידע במחשב האישי, התאמות בדפדפן ובשלל הגדרות מערכת. כדאי לקרוא את קובצי ההסבר של התוכנה ולא לבצע שינויים בהגדרות של חלונות מבלי להבין את משמעותם. במיוחד מומלץ לא לגעת בהגדרות החייגן והתקשורת של המחשב. ובכל זאת, אפשר להגדיר הרבה התאמות שימושיות מאוד, כגון מחיקת רשימת מסמכים אחרונה בהם טיפלתם בכל פעם שאתם יוצאים מהמחשב. התוכנה חופשית לשימוש.

ItweakU LE, גודל הקובץ: 940 קילו-בייט

ftp://ftp.rge.com/pub/systems/simtelnet/win95/util/itwku310.zip

CompScale היא התוכנה המתאימה לכל מי שמבקש לערוך חישובי זמן של הורדת קבצים, או התאמה בין סוגי מידות, משקל וגודל. התוכנה קלה לשימוש וניתן להשתמש בה ללא הגבלת זמן, אם כי צריך להירשם לאחר 30 ימי השימוש הראשונים.

CompScale, גודל הקובץ: 3.2 מגה-בייט

http://www.comptekbr.com/dwnld-compscale.htm

למשדרגים הידד!

גרסה חדשה של MusicMatch Jukebox, אחת התוכנות המקיפות והטובות ברשת לניהול קובצי MP3, יצאה ברשת בתחילת החודש. גרסה זו (5.0) כוללת שיפורים בממשק התוכנה, ברשימות ניגון השירים, בלימוד העדפות הגולש (לרבות בהמלצות שירים וסגנונות מוסיקה על סמך שירים שהורדנו או ניגנו בעבר) ועוד הרבה שיפורים. רוב העדכונים ישמשו בעיקר גולשים כבדים ומקצועיים יותר. התוכנה כוללת גם סט כלים למי שמבקש לערוך שירים או לייבא ולייצא קובצי MP3. היא מתחרה יפה ברוב מהתוכנות המסחריות בתחומה. התוכנה מופצת ברשת בגרסת שותפה, הגם שאין בגרסה הנוכחית מגבלות כלשהם על האזנה למוסיקה לעומת הגרסה הרשומה.

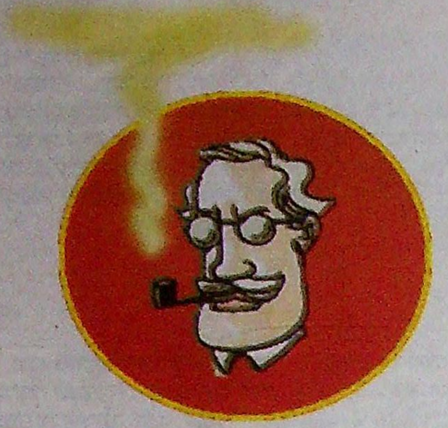
MusicMatch Jukebox, גודל הקובץ: 6.9 מגה-בייט

http://www.musicmatch.com/download

צביקה אלברגר

zvika@haaretz.co.il

הקפטן משאיר טיפ

תוכנת המצגות PowerPoint 97 יודעת לעשות הרבה יותר מסתם שקופיות סטאטיות. טיפים לשילוב סרטים, סאונד ותלת-ממד בתוכנה – כתבה שנייה

א. אין סיבה להגביל את PPT למצגות בלבד. זאת תוכנה מצוינת למי שרוצה ליצור פליירים, דפי מידע ואפילו לבנות אתר לרשת. כדי לרתום את התוכנה למשימות האלה, בוחרים באשף התוכן האוטומטי, הנפתח ישר לאחר פתיחת התוכנה, ומאתרים את סוג המסמך שרוצים לייצר. מזינים לאשף את המידע שהוא מבקש, והוא מבצע את שאר העבודה.

ב. לאשף התוכן האוטומטי אפשר להגיע גם דרך קובץ/חדש/Auto Content Wizard/Presentation.

ג. האשף כולל גם את ה-Carnegie Coach – סדרת מצגות של דייל קרנגי, שתסייע לכל מציג מתחיל ליצור את המצגת המושלמת כדי למכור רעיון, לטפח רוח צוות וכו'. שווה עיון.

ד. למה לעבוד פעמיים? כדי להעתיק שקופית קיימת למצגת חדשה, פותחים את השקופית שאחריה רוצים להכניס שקופית קיימת, ובוחרים הוספה/שקופיות מקבצים. במאתר השקופיות בוחרים את המצגת הקיימת (בתיבה "קובץ"). מתוך רשימת השקופיות במצגת בוחרים את זו הרלוונטית. אפשר לשלב גם מצגת שלמה בתוך מצגת חדשה על ידי לחיצה על "הוסף הכל".

ה. מי שנוהג לשלב שקופיות ממצגות קיימות לעתים תכופות יכול צור רשימת מועדפים של מצגות שימושיות. אחרי שמאתרים מצג מאתר השקופיות (כמוסבר לעיל) לוחצים על הכפתור "הוסף למועדפים". מעתה ניתן להיכנס לשקופיות הרצויות ישר דרך רשימת המועדפים במאתר.

ו. לכל שקופית יש "ערכת צבעים" (color scheme), המופיעה כשנדרשים לבחור צבע לאחד האובייקטים בשקופית. התוכנה מציעה ערכות צבעים מוכנות, ומאפשרת ליצור גם ערכות חדשות. כדי לשנות ערכת צבעים נכנסים לעיצוב/ערכת צבעים לשקופית. תחת "תקנית" ניתן לבחור בערכה קיימת. בתיבה "התאמה אישית" ניתן להרכיב ערכה לפי בחירה, להחיל אותה על שקופית אחת או על המצגת כולה ("החל", "החל על הכל"), ולבחור כערכה תקנית ("הוסף כערכה סטנדרטית").

ז. אחד הבאגים המעצבנים של PowerPoint הוא זה שגורם לתמונות המיובאות לשקופית להפוך ל-X אדום גדול. הבעיה נגרמת כשלתוכנה אין מספיק זיכרון פנוי כדי להתמודד עם הגודל של קובץ הגרפיקה. דרך אחת להתמודד עם בעיית ה-X האדום היא לייבא את התמונה מתוך התוכנה, ולא באמצעות Cut ו-Paste (פעולה שבתוכנות מסוימות גורמת להגדלת הקובץ). נכנסים להוספה/תמונה, וניגשים לאחד המקורות המוצעים שם. אם הבעיה לא נפתרת, במיקרוסופט מציעים לסגור את התוכנה מבלי לבצע שמירה (שתשמור גם את ה-X), לסגור את כל התוכנות הפתוחות, לאתחל את המחשב מחדש, לפתוח את Powerpoint, ולפתוח את הקובץ שוב. פרימיטיווי, אבל עובד.

ח. כדי להוסיף סאונד למצגת נכנסים להוספה/סרטים וצלילים. ניתן לשלב סאונד מגלריית הצלילים (הדלה) של התוכנה (בוחרים "צליל מגלריה"), קובץ WAV המאוחסן במחשב (בוחרים "צליל מקובץ") או רצועה מתקליטור ("השמעת רצועת קול של תקליטור").

ט. כדי להעשיר את ההיצע אפשר להתקין את ה-Custom Soundtrack Editor הנמצא בתיקיית ה-ValuPack בתקליטור של אופיס 97. אחרי שמתקינים את העורך בוחרים ב-Custom Soundtrack מתוך התפריט "הצגת שקופיות". כדי לשלב קובצי MIDI יש להתקין את ה-MusicTRK add-in מתוך תיקיית ה-ValuPack בתקליטור.

י. אפשר גם להקליט דיבוב למצגת, או כל דבר חכם אחר שיש לכם להגיד (במידה כמובן שהמחשב מצויד במיקרופון וכרטיס קול). פותחים את המצגת, ומתוך הצגת שקופיות בוחרים "הקלט מלל נלווה". בתיבה שנפתחת יש לבחור את איכות ההקלטה, ולאשר.

יא. מי שרוצה להציב את המצגת המדובבת ברשת, צריך להקליט את המלל הנלווה בפורמט ריל-אודיו.

יב. אותו עיקרון תקף גם לגבי סרטים: דרך הוספה/סרטים וצלילים ניתן להוסיף סרט מהגלריה של PPT או סרט מהדיסק הקשיח, בתנאי שהוא בפורמט AVI. כדי להרחיב את היכולות של התוכנה כדאי להתקין מתוך התקליטור של אופיס 97 את ActiveMovie (בתיקיית ה-ValuPack). הנגן תומך בקובצי וידאו גם מסוג MPEG וקוויק-טיים.

יג. כל מי שרכש את ה-Adobe Acrobat (את הגרסה המלאה של התוכנה. ה-Reader מחולק בחינם) יכול לשמור מצגות כקובצי PDF.

יד. שני פלאג-אינים מצוינים לשילוב אובייקטים תלת ממדיים במצגות PPT: Transitions I and II של קריסטל גרפיקס מתיישבים על התוכנה ומאפשרים ליצור בעזרת הכלים שלה תמונות ואובייקטים תלת ממדיים משכנעים ביותר:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/tranall.htm

את האובייקטים האלה ניתן לסובב באמצעות ה-3D Rotation Add On, שמספק שליטה של עד מעלה אחת על שלושת הצירים.

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/3drotate.htm

טו. כדי להעביר מצגת שלא נכנסת בדיסקט אחד למחשב אחר, כדאי להשתמש באפשרות של "ארוז ולך". נכנסים למצגת הרצויה, ובוחרים קובץ/ארוז ולך. "אשף ארוז ולך" מאפשר לבחור את המצגת הזאת ומצגות נוספות ואת הקבצים הנלווים להן, לבחור את היעד לשמירה, ולשמור גם את המציג (viewer) של PPT, למקרה שבמחשב היעד לא מותקנת התוכנה המלאה. לאחר הקשה על "סיום", האשף מנחה להכניס דיסקטים לכונן בזה אחר זה, עד שהמצגת כולה שמורה. במחשב שממנו תתבצע ההצגה, מכניסים את הדיסקט ומריצים את pngsetup.exe.

טז. כדאי להשתמש ב"ארוז ולך" גם כדי לכווץ מצגות לפני ששולחים אותן בדואל או מעלים אותן לאתר.

יז. אפשר להדפיס מצגת צבעונית בשחור-לבן, ויש גם דרך להתאים את האובייקטים בכל שקופית לתצוגת שחור-לבן, מבלי להשפיע על הדרך שבה הם ייראו בצבע. בוחרים תצוגה/שחור-לבן. השקופית תוצג בשחור-לבן. כדי לשנות גוון של אחד האובייקטים או של הרקע לוחצים עליו בעכבר ימני, ובוחרים את אחת האופציות מתוך התפריט שנפתח תחת "שחור-לבן".

יח. מאתר מיקרוסופט אפשר להוריד תבניות בסיס (templates) חדשות, המקובצות לפי נושא המצגת. למצגות בנושא תקשורת:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/anitemps.htm

למצגות בנושא חינוך ואימון:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/pptraipk.htm

למצגות בנושא כוח אדם:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/ppoperpk.htm

למצגות בנושאים כלכליים:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/ppfinapk.htm

למצגות בנושא שיווק ומכירות:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/ppsalepk.htm

למצגות בנושא ניהול ותכנון:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/ppmanapk.htm

יט. תבניות הבסיס היותר מעניינות נמצאות דווקא באתרים פרטיים. כדאי להיכנס למנוע חיפוש טוב ולהקיש Templates for PowerPoint, ואת התחום הדרוש.

כ. כדי ללמוד עוד על PowerPoint נכנסים לכלים/PowerPoint Central. בתשובה לשאלה האם להוריד את העדכון החדש כדאי מאוד לענות בחיוב (אם אתם מחוברים לרשת) – מיקרוסופט מעדכנת את המידע לעתים קרובות. לאחר העדכון תיפתח בתוכנה מצגת הכוללת מידע, טיפים, חדשות, לינקים לתוספים שאפשר להוריד מהרשת ועוד.

קפטן, הצילו!

שפת VRML, עבודה מרחוק, חסימת אתרים, מסך מלוכלך והצ'ופצ'יק של הכבל

help@haaretz.co.il

קפטן שלום, אני מתעניינת בכתבות עתידניות שעוסקות בנושא "עבודה מרחוק" (או "עבודה מהבית"). האם ניתן לקבל ממך הפניות לכתבות בנושא זה או איזשהו חומר בנושא? בברכה מקרב לב,

עליזה

הקפטן משיב: א.י.ל.מ., ארגון ישראלי לעבודה מרחוק, הוא הכתובת העיקרית בישראל למידע בנושא. אין הרבה כתבות, אבל דף הקישורים מרשים בהיקפו:

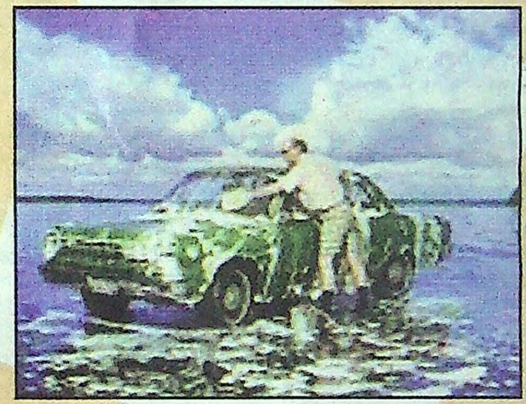
http://users.actcom.co.il/infocenter/telework

קפטן הצילו! כאשר אני כותב דואר אלקטרוני הכל יוצא הפוך. תודה,

דרור

הקפטן משיב: הגיע זמנך לעבור לאאוטלוק אקספרס. הורד את התוכנה מ־

http://www.microsoft.com/windows/ie

לרונן: לנקות בעדינות עם מטליות לחות

קפטן שלום, ברשותי מחשב פנטיום 2350 MHZ שעליו מותקן חלונות 98 גרסה עברית, משודרגת על חלונות 95. חוץ מזה מותקן אופיס 97. בזמן האחרון המחשב עובד יותר לאט וגם נתקע לפעמים. מומחים אומרים לי שכדאי לי לפרמט את הדיסק הקשיח ולהתקין מחדש גרסה מלאה של חלונות 98. שאלתי היא האם אי אפשר להימנע מפרמוט הדיסק ולהתקין את חלונות 98 המלא בדיסק E, שהוא ריק. הדיסק מחולק לשלושה חלקים D, C ו־E בשבבל אחד שני GB. תודה,

מיכאל

הקפטן משיב: להעלות את המחשב מדיסק E אינו פתרון אורתודוקסי, אך ישנם כלים המסוגלים לעשות זאת. אחד מהם הוא

http://roslabs.da.ru

והשני, מומלץ פחות:

http://legendos.sitebest.com

קפטן שלום, האם נחוץ תוסף מיוחד לדפדפן כדי שאוכל לצפות בו ב־vrml? והאם ישנם אתרים בהם אוכל ללמוד על שפת vrml? תודה,

אורי

הקפטן משיב: אם יש ברשותך דפדפן בגרסה עדכנית, לא תזדקק לתוסף כלשהו. תוכל להשתלם בשפה באמצעות אחד האתרים הרשומים בכתובת:

http://www.web3d.org/fs_resources.htm

אתר מומלץ במיוחד:

http://fly.hiwaay.net/~crispen/vrmlworks

ועוד עצה קטנה: מסיבות השייכות לתחום היסטוריית הרשת, לא הפכה שפת ה־ Virtual Reality Markup Language (VRML) ללהיט כפי שציפו רבים, והיא כנראה גם לא תהפוך (עדכון ה־FAQ האחרון שלה נעשה ביוני 98'). יחד עם זאת, אם אתה מתעניין בנושא התלת ממד והמציאות המדומה, ה־VRML היא אבן דרך חשובה שאפשר וכדאי להתעכב עליה וללמוד אותה.

קפטן שלום, במהלך חיפוש חומר לעבודה עם בתי בכתה ג' הביאו אותנו תוצאות חיפוש תמים של המלה "מחבואים" (בעברית) לאתר המכיל תמונות פורנוגרפיות קשות. איך ניתן לחסום כניסה לאתרים אלה, במיוחד כניסה אקראית שכזו? בתודה מראש,

נועם

הקפטן משיב: דפדפן האקספלורר מאפשר הגבלת גישה לאתרים פורנוגרפיים/אלימים/גסים מתוך Tools/Internet Options/Content/Content Advisor, אבל חשוב לזכור שרוב האתרים הישראליים אינם מדורגים על ידי כלי זה. לפיכך צריך להגדיר לבד אלו אתרים מקומיים עומדים בקריטריונים ואלו לא. ככלל, מי שמשתמש במנועי חיפוש חינוכיים (כמו http://navat.snunit.k12.il) לא ייפגש בגורמים לא חינוכיים ברשת. תוכנה המבצעת סינון מתוחכם של אתרים ניתן להוריד מ־

http://www.zeeks.com/ZeekSafe/installer/zeeksafeinstall.exe

הי קפטן, התקנתי בבית שני מחשבים המחוברים בכבל Coax. עקבתי אחר ההוראות שבמדריך חלונות 95, אך שני המחשבים מסרבים לתקשר. מישהו אמר לי שיש להשתמש בטרמינטורים. אך נראה לי שכשמדובר בשני מחשבים בלבד אין צורך בטרמינטור. אנא עזור,

אריה

הקפטן משיב: המישהו צודק. כל כבל Coax המחבר בין מחשבים – ולא חשוב מספרם – חייב להתחיל ולהסתיים בטרמינטור. על אף שמו השוורצנגרי, הטרמינטור הוא בסך הכל צ'ופצ'יק קטן המתלבש על קצה הכבל ואשר ניתן לרכישה תמורת שקלים בודדים בחנויות ומעבדות המחשבים. לך על זה.

קפטן יקר, במהלך השימוש במחשב התכסה המסך שלי בכתמים וטביעות אצבעות. מה היא הדרך הטובה ביותר לנקות אותם? תודה,

רונן

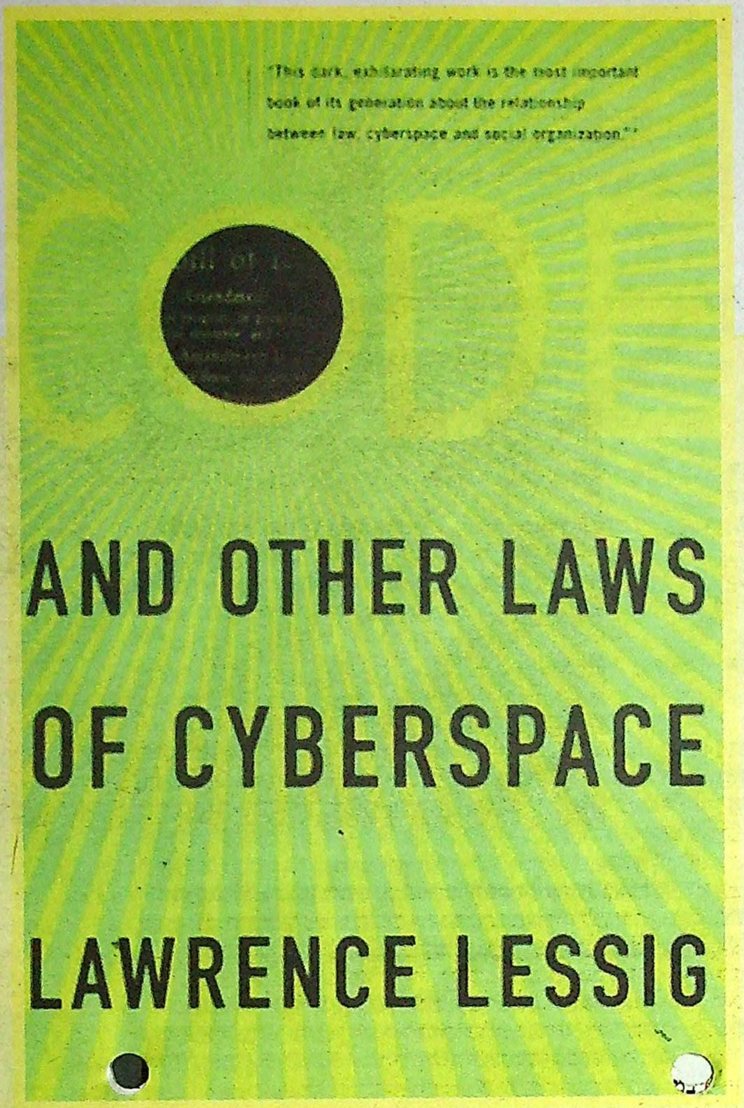
הקפטן משיב: גש לחנות המחשבים הקרובה, ובקש מטליות לחות לניקוי המסך. תוך שניות תקבל מסך כמו חדש. בכל מקרה אל תשתמש במי ברז.

קפטן שלום, התקנתי שדרוג לחלונות 98 ונעלמה לי תוכנת הפקס. מה אוכל לעשות?

ידין

הקפטן משיב: תוכל לעבור לאתר מיקרוסופט ולעקוב אחר ההוראות בעמוד הבא:

http://www.microsoft.com/israel/support/downloads/#heading2

המחוקקים מעמק הסיליקון

בספר חדש משרטט פרופ' לורנס לסיג את הדרך שבה הופכים כוחות השוק ואזלת היד של הממשל את האינטרנט למדיום שונה לחלוטין ממה שאנחנו מכירים. האנונימיות, החופש והפתיחות בדרך החוצה – אז אל תגידו שלא ידעתם

נטע גורביץ

אדם קם בבוקר, מצחצח שיניים, מכין קפה ומתחבר לאינטרנט. הוא קורא אי-מייל, נכנס לאתרי חדשות, מחפש אולי מחיר טוב לכרטיס טיסה, בודק את המצב בבנק. יכול להיות שהוא נכנס לצ'ט, יכול להיות שהוא מבקר באתר סקס או שניים. האיש הזה – אחד מעשרות מיליונים שמבצעים את הפעולות האלה ברשת בכל שעה של היממה – חושב שהוא אנונימי. אף אחד לא יודע את שמו האמיתי, איפה הוא גר, אם הוא גבר או אישה, קטין או לא, ואיזה בנק הנפיק את כרטיס האשראי שלו. זה בדיוק הקטע של האינטרנט, לא? האיש חושב שהרשת היא ממד חמישי חסר גבולות, שפועל מחוץ להסדרים החוקיים המוכרים, ושומר על אנונימיות מוחלטת של כל משתמשיו.

האיש הזה טועה. והוא לא לבד. סייברספייס נתפס על ידי רבים כממד שלא כפוף לשום צורה של רגולציה. רוב האנשים מאמינים שהתכונה הזאת טבועה בסייברספייס; שעל האינטרנט אי אפשר לשלוט. שהסייברספייס, על פי טבעו, הוא ממד שמתנגד לכל צורה של הסדרה חוקית. זה לא שהמדינה לא יכולה לאסור את הגישה לרשת או לסגור אותה לחלוטין, אבל כל זמן שהסייברספייס קיים, הוא מוגן בפני כל צורה של ויסות.

נגד הגישה הזאת יוצא פרופסור לורנס לסיג, בספר חדש בשם "Code and Other Laws of Cyberspace". לסיג הוא פרופסור למשפט של הסייברספייס באוניברסיטת הארוורד בארה"ב, ואחד המומחים הגדולים בתחום בעולם (במשפט נגד מיקרוסופט הוא שימש כיועץ מיוחד לביהמ"ש). ב-"Code", שיצא לאור בתחילת השנה, מתאר לסיג את הדינמיקה שהפכה את הרשת למה שהיא כיום, וגם צופה את העתיד הלא רחוק שלה, והתמונה היא לא תמונה יפה. בניגוד למומחים אחרים בתחום, לסיג לא מתמקד בתפקיד של המדינה בהסדרת האינטרנט. התמונה שהוא מצייר היא שונה לגמרי. באינטרנט, קובע לסיג, מי שקובע הוא לא המחוקק או בתי המשפט. הממד שמגדיר את המאפיינים של הרשת – איך היא תיראה, מה אפשר יהיה להגיד בה, עד כמה היא תגן או לא תגן על הפרטיות של המשתמשים בה – הוא התוכנה, או הקוד. המבנה, או הארכיטקטורה, של האינטרנט קובע האם ניתן לזהות גולשים, איזה מידע אפשר לאסוף עליהם, לאילו סוגים של מידע ניתנת להם גישה. והמבנה הזה מוגדר באופן כמעט בלעדי על ידי התוכנות, הפרוטוקולים והחומרה שיוצרים את הרשת הגדולה הזאת, האינטרנט.

"בכל עידן יש איום על החירות, איום פוטנציאלי על החופש שהאוכלוסייה נהינת ממנה", אומר לסיג בראיון בתחילת השבוע. "העידן שלנו הוא עידן הסייברספייס. גם בעידן הזה יש איום על החופש שלנו. אבל אנחנו כל כך עסוקים ברעיון שחופש משמעותו 'חופש מרגולציה בידי הממשל', עד שאנחנו עיוורים לחלוטין להסדרה המתמרת של המדיום החדש הזה. לכן אנחנו לא רואים גם את האיום שמהווה ההסדרה הזאת על החופש שלנו. המווסת והמסדיר של עידן הסייברספייס הוא הקוד – התוכנה והחומרה שהופכים את הסייברספייס למה שהוא".

סוף עידן התמימות

עד ראשית שנות ה-90, הסייברספייס ניחן באמת בסגולות של חירות כמעט מוחלטת. שני המאפיינים המבניים המקוריים של הרשת התייחסו למשתמשים ולמידע. כל משתמש יכול היה להתחבר לאינטרנט מכל מחשב, ולרשת לא היתה שום דרך לדעת מיהו, בן כמה הוא, או כל פרט אחר עליו. אותה "אנונימיות" אפיינה גם את המידע על הרשת – לרשת לא היתה שום דרך לזהות את המידע או לקטלג אותו. תמונות של אברי גוף יכולות להימצא באתרי סקס או באתרים רפואיים. השילוב בין שני המאפיינים האלה יצר את הזהות המיוחדת של הרשת: בגלל שהמידע והמשתמשים הם בלתי מזוהים, בגלל שבמקור לא היתה שום דרך להגביל גישה למידע לפי מאפיינים של המשתמש, האינטרנט היה בראשיתו ממד שרחה כל צורה של רגולציה.

חלק מהאנשים רואים בטבע הזה של הרשת בעיקר בעיות: זהו מדיום שאי אפשר לצנזר, שלא ניתן להגן בגבולותיו על זכויות יוצרים, שממוטט הבחנות ברורות שנהוגות בעולם האמיתי. אבל בשביל אנשים שרוגלים בבחירה חופשית, התכונות הללו הן בדיוק מה שהפך את האינטרנט לעולם האלטרנטיווי המושלם. בשביל כל מי שמחזיק בתפיסת עולם ליברלית, התכונות האלה הן היתרונות, ולא החסרונות של האינטרנט.

אבל במהלך שנות ה-90 חלו כמה מהפכות ששינו לחלוטין את האופי של הרשת. בשנת '91 אפשר היתר להשתמש ברשת למטרות עסקיות, והיא הפכה בהדרגה לכלי שנועד לשרת מטרות מסחריות. סוחרים לא רוצים קונים אנונימיים. הם רוצים לדעת אילו מוצרים הקונים שלהם מעריפים, לאן הם מעדיפים לטוס בקיץ, איזה בגדים הם לובשים. המידע הזה מאפשר לפלח את השוק, להגדיר קהלי יעד, ולמכור. והמידע הזה שווה הרבה מאוד כסף. במקביל, ממשלות, ובעיקר זו של ארה"ב, גילו את האינטרנט, ולפני שהן- הספיקו להירגע מההפתעה, הן הבינו שבאינטרנט, מקום מוזר שנמצא בכל מקום אבל בעצם גם בשום מקום, אפשר לעשות דברים לא חוקיים בכלל. למשל, אזרח של מדינת איידהו, שאוסרת הימורים בתחומה, יכול להמר באתר שנמצא על שרת בשווייץ. קטינים יכולים להזמין הביתה אלכוהול, וגם לגשת לכל החומר הפורנוגרפי שהם יכולים להעלות על דעתם. אנשים יכולים להגיד דברים שלא חוסים בצל התיקון הראשון לחוקה. שרתים יכולים לאחסן אתרים גזעניים. בוגרים יכולים לקיים יחסים (וירטואליים וגם לא) עם קטינות. הגילויים האלה לוו בבום של צורות רגולציה, אידיוטיות יותר ופחות, שעשו שימוש בעיקר בתוספי תוכנה לפלטפורמה הקיימת של האינטרנט: סייבר-פטרול, סייבר-נאני, עוגיות, ארכיטקטורות של זיהוי (כמו באמריקה און-ליין), באנרים ויש האומרים גם "תולעים" שמסתובבות ברשת מטעם הסוכנות לביטחון לאומי.

וכך תם לו עידן התמימות של הסייברספייס. התוכנות והסקריפטים האלה נועדו לאסוף מידע על הגולשים, להגביל כניסה לפי גיל, לזהות משתמשים לפי כתובת המחשב שלהם. אף אחד לא חוקק חוקים שחייבו את יצירת המבנה החדש הזה. הוא נוצר מאליו, בכוח ה"יד הנעלמה" של השוק שלסיג מתאר בספרו.

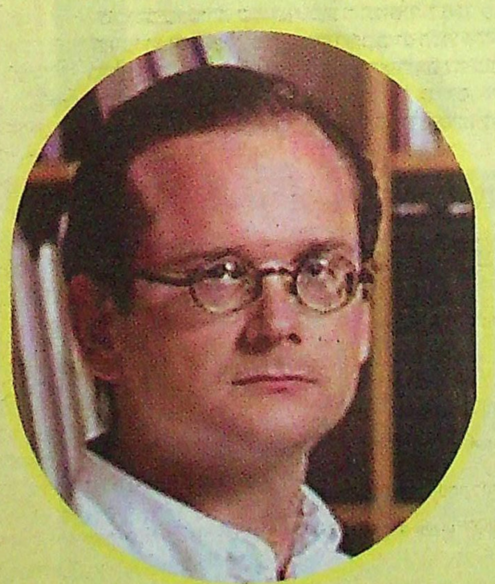
השוק עושה את העבודה המלוכלכת

אם נחזור לרגע לגולש שיושב בבוקר עם הקפה מול המחשב, נוכל להבין את הפעולה של ה"יד הנעלמה" של לסיג. הספק של הגולש התמים אוסף באופן אוטומטי מידע על כל הפעולות שהוא מבצע ברשת ועל כל האתרים שהוא מבקר בהם. אתרים מסחריים שותלים במחשב שלו "עוגיות", שאוספות מידע עליו ועל ההרגלים הצרכניים שלו. יכול להיות שהם אוספים מידע גם על המחשב שלו – מערכת ההפעלה והתוכנות שהוא מריץ, קובצי ה-MP3 שהוא הוריד. חברות פרסום כמו DoubleClick יודעות אם הוא אוהד ספורט ואם יש לו ספריה ענקית של מוסיקת טכנו. באופן פחות מיידי, הפעולות שלו כפופות גם לחוקים של הממשלה שבתחום הריבונות שלה הוא גולש. מצד שני, אם הוא סופר, יכול להיות שזכויות היוצרים שלו נפגעות על ידי צדדים שלישיים, ולמערכת החוקים של המדינה אין שום דרך לסייע לו.

"מהאקולוגיה הקסומה שיצרו מקימי האינטרנט", אומר לסיג, "לא נשאר כבר שום דבר. האינטרנט הוא היום מקום שונה לגמרי. ככל שהרשת התרחבה, התברר יותר ויותר שהחוקים הקיימים הם לחלוטין בלתי ישימים לסייברספייס. החוקים שיש לנו בתחום הגנת הפרטיות, זכויות יוצרים, חופש הביטוי ופתרון סכסוכים בינלאומיים זרים לחלוטין להוויה של הרשת. אבל בינתיים לא נוצרים חוקים חדשים בגלל שזרועות השלטון לא יודעות איך להתחיל בכלל להתייחס למדיום החדש הזה. ובתוך הוואקום שנוצר פועל בינתיים רק הקוד".

לסיג מודאג מאוד מכל השינויים האלה, והוא עוד יותר מודאג מהשינויים שהוא צופה שיתרחשו בעתיד הקרוב מאוד ויהפכו את הרשת למקום מוסדר, כפוף לחוקים קשוחים, שבו כל אחד יידרש לשאת תעודת זהות דיגיטלית ויהיה אחראי לכל הזהויות האינטרנטיות שלו – או, במילה אחת, "למקום מגעיל מאוד".

לסיג סבור ש"גם אם הממשל לא יסדיר בחוקים ישירים את

פרופ' לסיג. "כותבי התוכנה הם היום המחוקקים הבלתי רשמיים של העולם החדש"

המדיום החדש, הוא ינסה ליצור בעקיפין תמריצים לשוק, שייקח לידיים את תפקיד ההסדרה". כדוגמה מביא לסיג את סוגיית תעודות הזהות הדיגיטליות. Digital ID היא הדרך האופטימלית לבטל לחלוטין את האנונימיות הנהוגה ברשת. מי שחושב שהדאגות האלה הן רק קולות שלסיג שומע בתוך הראש שלו, יכול להתרשם מההצהרות של התובעת הכללית של ארה"ב, ז'אנט רינו, שבשבוע שעבר הכריזה בעקבות התקפת ההאקרים המי יודע כמה באותו חודש, ש"זרועות הביטחון לא יכולות לבצע את תפקידהן בצורה הזאת", וכי "הגיע הזמן להפסיק לאפשר לאנשים להסתיר את זהותם און-ליין".

בשבילו רינו ודומיה, תעודות זהות דיגיטליות הן חלום רטוב.

אבל הממשל לא צריך לחייב את אזרחיו לשאת תעודות כאלה באינטרנט. הוא יכול פשוט להפוך את נשיאת התעודות לכדאית כל כך, עד שאף אחד לא ירצה להישאר בלי תעודה כזאת. זה בדיוק מה שקרה לעוגיות: מי שינסה היום לגלוש עם Disabled Cookies יגלה שהגלישה היא כל כך מסורבלת, ושכל כך הרבה אתרים סגורים בפניו, עד שזה פשוט לא שווה את הטרחה. גם הפעם, הכלי שיבצע את ההסדרה יהיה השוק. לאתרים כלכליים יש עניין מיוחד לדעת מי אתם. והם יכולים לספק תמריצים כדי לזכות במידע הזה: אנשים שישאו תעודות זהות דיגיטליות יזכו להנחות, למבצעים, לתמריצים. ומכאן ועד לסייברספייס שהפיקוח בו הוא מושלם, שכל אחד יודע בו מי את, מה המקצוע שלך ואיפה את גרה – הדרך קצרה.

לסיג לא מגדיר את עצמו כפסימיסט. הוא חושב שהוא ריאליסט, ושלבטח הוא הרבה יותר ריאלי מנושאי הדגל הליברלי שעסוקים רק בלדחוק את רגלי הממשל מהאינטרנט. "הפעם, הממשל הוא המטרה הלא נכונה. המשטרים כל כך עקרים מול הרשת, עד שהם לא מהווים את האיום המרכזי. הדינמיקה של האינטרנט היא זו שצריכה להפחיד. אם לא נעשה כלום, אנחנו נתעורר יום אחד ונגלה שהחירות הסוחפת של האינטרנט נעלמה בלי להשאיר אחריה עקבות. אנחנו נמצאים עכשיו בצומת מכרעת, שהדרך היחידה לצאת ממנה בשלום היא לדאוג לכך שהארכיטקטורה של האינטרנט תמשיך לגונן על האופי המיוחד שלו. כותבי הקוד הם כיום המחוקקים הבלתי רשמיים של העולם החדש. והאזרחים צריכים להכיר בצורך להיות הארכיטקטים של גורלם, או שהם ימצאו את עצמם מקודדים לתוך עולם שהם לא בחרו בו".

האתר של לסיג:

http://cyber.law.harvard.edu/lessig.html

האתר של הספר:

http://code-is-law.org

האתר של משפחת לסיג:

http://members.toast.net/abigail/lessig

יש אלטרנטיווה

חלק מהאנשים לא מוכנים לתת ליד המקרה לעצב את העולם הדיגיטלי שבו הם חיים. הפרקטיים יותר מביניהם עובדים כבר למעלה משנה וחצי על רשת חלופית, שאמורה לשחזר את הארכיטקטורה המקורית של האינטרנט. Freenet מוקמת על שרתים מסביב לעולם והיא אמורה להתחיל לפעול בחודש הקרוב. המבנה שלה והקליינטים שמריצים אותה מסכלים לחלוטין כל אפשרות לזהות או לעקוב אחרי האנשים שישתמשו בה. זאת ועוד, כל חומר שיועלה לרשת יהיה מוטבע בה לעולם: ב-Freenet אין שום אפשרות לסגור אתרים או למחוק מידע.

בשביל הרבה אנשים, הרשת החדשה הזאת היא רעיון מבעית. בפולמוס נרחב שמתנהל כבר כמה חודשים בקבוצות דיון טוענים המתנגדים ש-Freenet תהפוך לעיר מקלט להאקרים וסוטי מין. המקימים ותומכי הרעיון סבורים שיש קהל עצום של גולשים שישמח לחזור לפעול באווירה של חופש מוחלט. כהוכחה הם מביאים את הפופולריות הגדולה של תוכנות שנועדו להחזיר לאנשים את הפרטיות שלהם ברשת. Anonymizer ו-Freedom של Zero Knowledge Technology הן תוכנות שנועדו להסתיר לחלוטין כל אלמנט מזהה של המשתמש. Privacy Companion של הסטארט-אפ הישראלי IDcide היא תוכנה מצוינת לניהול עוגיות. ואלה הן רק כמה דוגמאות.

"הרשת החדשה מציעה למשתמשים לשחזר את החופש שאפיין את האינטרנט בשנותיו הראשונות, לפני שהוא הפך לרשת שהיא בראש ובראשונה מסחרית", אומר איאן קלארק, ההוגה והמייסד של Freenet. "מי שיגלוש ב-Freenet יהיה אנונימי לחלוטין, משוחרר מצנזורה כלשהי, ויהנה מחופש ביטוי מוחלט. אנחנו חושבים שיש הרבה מאוד אנשים שיקפצו על המציאה".

אתר הבית של Freenet:

http://freenet.sourceforge.net

נרדפי החוק

המדור המשפטי של קפטן אינטרנט

ראוי לשימוש

שופט בארה"ב פסק לטובת חברה שייצרה מוצר המחקה את פעולת הפלייסטיישן על מחשב אישי. מהו שימוש ראוי ביצירה?

פסק דין העוסק בזווית מעניינת של דיני זכויות היוצרים, ניתן לאחרונה על ידי בית משפט לערעורים בארה"ב. התובעת: חברת סוני, המייצרת והמשווקת של "סוני פלייסטיישן", משחק טלוויזיה. המשחקים נטענים למכשיר באמצעות דיסק המוכנס לתוכו. לסוני זכויות יוצרים על תוכנת ההפעלה (BIOS), התוכנה המפעילה את המשחקים. הנתבעת: Connectix, מייצרת ומשווקת מוצר הנקרא VGS שמחקה את פעולת הפלייסטיישן, כך שניתן לשחק משחקי פלייסטיישן על מחשב אישי.

ב־VGS אין אף רכיב שעליו יש לסוני זכויות כלשהן. אולם, בתהליך הפיתוח העתיקה החברה את תוכנת ההפעלה של סוני על מנת לבצע "הנדסה חוזרת" שתאפשר לגלות כיצד פועל הפלייסטיישן. בדיון בערכאה הראשונה זכתה סוני. אולם Connectix ערערה לבית המשפט לערעורים בו נהפכה ההחלטה. השופט קבע כי העותקים של תוכנת ההפעלה אותם ערכה Connectix בתהליך ההנדסה החוזרת, אינם בגדר הפרה של זכות היוצרים ועומדים במבחן השימוש הראוי ביצירה. הקביעה כי מדובר בשימוש ראוי היא הכרחית, בהעדר שימוש ראוי ביצירה תחשב Connectix כמפרה את זכויות היוצרים של סוני.

מהי הנדסה חוזרת. תוכנה המוגנת בזכות יוצרים מורכבת בדרך כלל מרכיבים המוגנים על ידי זכות יוצרים ומרכיבים נוספים שאינם מוגנים. ככלל, זכות יוצרים מגנה על הבעה של רעיונות ולא על הרעיונות עצמם. מהנדסי תוכנה שמעוניינים לתכנן מוצר שיתאים למוצר המוגן, חייבים לערוך תהליך של "הנדסה חוזרת" של המוצר המוגן על מנת להבין כיצד פועלת המערכת של המוצר.

מבלי לדייק יותר מדי בפרטים הטכניים, חברת Connectix הריצה את תוכנת ה-BIOS של סוני על מחשב. הרצה זו, שנערכה במקביל לתוכנה המכונה "debugger", אפשרה למהנדסים לצפות במנגנון התוכנה על גבי המחשב. צורת עבודה זו חייבה את Connectix להעתיק את התוכנה המוגנת של סוני למחשב כל פעם שהמהנדסים ערכו ניסוי. השאלה שעמדה בפני בית המשפט היא, האם עומד השימוש שעשתה Connectix בתוכנה במבחן השימוש הראוי ביצירה. בית המשפט קבע כי "כאשר הנדסה חוזרת היא הדרך היחידה באמצעותה ניתן לפענח את הרעיונות והרכיבים הטבועים בתוכנה המוגנת וכאשר יש אינטרס לגיטימי לעשות כן, אזי הנדסה חוזרת מהווה שימוש ראוי ביצירה המוגנת, ומותרת בדין".

בית המשפט מגדיר את התנאים להגדרת שימוש ראוי. התנאי הראשון הוא טבעה של היצירה המוגנת. יש יצירות שמטבען קרובות יותר לגרעין הקשה של זכות יוצרים מוגנת, כמו יצירה ספרותית, אשר בהן משתקפת אישיותו של היוצר. התוכנה של סוני נמצאת במרחק מה מגרעין הקשה, כיוון שהיא כוללת רכיבים בלתי מוגנים אשר אינם ניתנים לגילוי ללא פעולה של העתקה. לכן, נקבע כי לתוכנה הגנה ברמה נמוכה מאשר, לדוגמא, ליצירה ספרותית.

תנאי שני הוא הכמות והמהות של החלק שנתון בשימוש. Connectix ערכה פעולת הנדסה חוזרת לתוכנה והעתיקה אותה מספר רב של פעמים. מרכיב זה נשקל כנגד Connectix. אך במקרה זה, בו המוצר הסופי לא כלל שום רכיב מוגן, למרכיב זה משקל נמוך בהחלטה האם נעשה שימוש ראוי.

התנאי השלישי הוא מטרת ואופי השימוש. העובדה כי מטרת השימוש של Connectix היא מסחרית, גורמת לכך שלא ניתן לראות בשימוש שעשתה בתוכנה של סוני שימוש ראוי. אף על פי כן, בית המשפט קבע כי ה-VGS הוא טרנספורמטיווי, כלומר, ה-VGS יוצר פלטפורמה חדשה, מחשב אישי, עליו ניתן לשחק משחקים המיועדים לפלייסטיישן. חידוש זה מאפשר שימוש במשחקים בסביבה חדשה – מחשב. בנוסף קובע בית המשפט, ה-VGS הינו מכשיר חדש לחלוטין ועל כן, למרות שמטרת השימוש היא מסחרית, ההנדסה החוזרת אותה ביצעה Connectix מהווה שימוש ראוי ביצירה של סוני. המרכיב הרביעי הוא ההשפעה על השוק הפוטנציאלי. בעוד מכשיר זהה היה פוגע בנתח השוק של סוני, הרי שמכשיר הפועל בסביבה אחרת אינו פוגע באותו אופן. לפי בית המשפט ה-VGS מהווה תחרות ברוכה בשוק. על סמך כל זאת פוסק בית המשפט כי השימוש שעשתה Connectix בתוכנת ה-BIOS של סוני מצוי בתחומו של שימוש ראוי ביצירה.

פסק הדין (חפשו את המילה Sony)

http://www.ce9.uscourts.gov/web/newopinions.nsf

יניב פרידמן

yaniv011@inter.net.il

חיים קצרים
אנשים מאחורי המצלמה

כל הטיסות למאדים בוטלו

כש-Hope (למעלה באמצע) מתוחה, עצבנית ומבקשת משהו, תמיד יווצר תור ארוך של עוזרנים. אף אחד לא רוצה בעיות עם התקווה. ביום חמישי Hope ביקשה: "שבוע הבא אני מופיעה בפעם הראשונה בסידרת סבון חדשה. תהיו איתי". היה ברור שצריך לבוא בשעה מאוד מוקדמת לתפוס מקום באתר. ביום שלישי התוכניות הסתבכו. הודעה חדשה הגיעה. "אני לא משתלטת על האירוע, אין מקום לכולם, אני צריכה אחראי". Birdy (למעלה משמאל) חבש מיד את כובע השוטר. "לא לדאוג, אני עומד בשער, מי שלא מתאים, אני שולף יד מהמסך, תופס אותו ומסביר לו איפה היציאה". התקווה נרגעה.

הופתעתי שלמרות שסודר נושא האבטחה, כוכבת הסבון, בתירוצי "ממש לא נעים לי, וכבר עשיתם יותר מדי בשבילי", העלתה את האמא של כל הבעיות: "אני רחוקה, באיזה אי, דוגמנות, אתם יודעים. הכול יש לי כאן. מפנקים אותי, בטח לא יותר מכם, אבל רק לפני דקה הודיעו לי שאין שום אפשרות לקלוט כאן את שידור הטלוויזיה". וכך נהיה ברור שבמקום האפשרות להתענג על חוויה תרבותית, ולפני מילוי עולמנו הפנימי העשיר בריגושים, יצטמק מוחנו למציאת פתרון טכנולוגי. jim (למטה משמאל), שלימד אותי איך להעלות את האחוזים הטובים במשחק הסוליטר ומאז נחשב בעיני לאלוף הטכנולוגיה, מצא פתרון.

רק אני ידעתי כמה קשה לו לתרום את הפתרון. לפני שבוע חשב לקבור את הידע שלו בחצר ביתו. הסיבה, בלי הכנה הודיעה נאס"א ש"כל הטיסות למאדים בוטלו". ו-jim, שבכלל לא חשב לקפץ על הכוכב המחומצן, התרגז שסוגרים לו את היקום. מזל, אמרו כולם לעצמם, שהוא אוהב את התקווה היפה כל כך. והפתרון: "לא נורא, יקרה שלי, אני אקרין את התוכנית על מסך המחשב שלי". עוד אמא של בעיה נרגעה. וכך יכלו כולם להתפנות להופעות של הפופ-שואו, לשיר מזמורים, לחפון את ראשינו על כריות הפוך הטובות ביותר, ולפני השינה להקדיש דקות תפילה להצלחתה של המדונה האישית שלנו.

כתובת האתר נשמרה בסודיות. התברר שבאותו יום היה קל יותר לגנוב את פסלוני האוסקר מאשר להסתנן למסיבה שלנו. השוטר הגיע ראשון. הוא בדק שוב ושוב את רשימת המוזמנים ודיווח, "אלוהים שומר על מלכת אנגליה, אבל תראו, גם הוא יוכל ללמוד שמירה מהי". jakester (באמצע מימין), השרירן האישי של הכוכבנית, הגיע שני. בעבר, כשנודע לו שאני מישראל, ניסה לעניין אותי בכלי נשק עדכניים. האיש מכור לכלי לחימה. כשהשוויץ באקדחיו ובסכיניו, לא ממש התרשמתי. באחד הימים, כשהופעתי באתר, הודיע לי בחגיגיות: "את זה תאהב, אתם שם בישראל תעריכו את זה". האיש חזר עם משגר טילים הכי מודרני שיש ושאל, "נו?". רק אחרי שהסברתי לו שאני שוחר שלום, שונא פיצוצים, מתעב קליעה למטרה אנושית, השומר הניח לי.

חברת ההפקה שלחה את CHUCKLES (למטה באמצע). הוא התרגז על אלוף הטכנולוגיה שלנו, שלא הצליח לסדר שאת התוכנית נוכל לראות בצבע. "אתה יודע איזה הבדל זה? אתה יודע כמה השקענו ברקע? לא, זה לא יהיה אותו דבר בשחור-לבן. בייחוד הכותרות שבסוף. אין לכם הערכה להשקעה שלנו. עכשיו אתם מבינים למה צריך פרסומות? רק הם מבינים מה זה צבע". לאף אחד לא היתה סבלנות אליו. בגלל החגיגיות התאפק השרירן מהלראות את כתובת הקעקע שעל זרועו, רק סינן: "גם אני התנתקתי מהטלוויזיה".

Hope הגיעה, ואיתה החבר החדש שלה, papa tango (למעלה מימין). השרטר סידר להם ריבועים אחד ליד השני. צחקנו. האנגלי התבלבל במיקום. התקווה ניסתה לנחש לאן החבר מסתכל. מיד הושב השרירן מתחתיו. די היה במבט עיניו כדי לאפס את אדון טנגו. כמה מאיתנו התאכזבו שלא נותנים למעריצי היפה לחזות בהיסטוריה. באתר מקביל נערכה הגרלה. cwizard (באמצע באמצע) היה הנבחר. אחלה מקום הוא קיבל, מבט ישיר לקופסת הטלוויזיה של jim.

רבע שעה נותרה לתחילת השידור. reboot (למטה מימין) הגיע סוף סוף. מעולם הוא לא נראה סגול יותר מהיום. הסגלגל שחקן. הוא הביא מביתו את מחשבו הנייד והתיישב מאחורי הקלעים באמצע הצגתו. הוא מופיע כרגע בניו יורק. תפקיד יחיד. אף אחד לא שאל מי עלה לבמה במקומו. כולם היו מתוחים מדי. והשידור התחיל. חצי שעה של סידרה חדשה עלתה לאוויר. חמש דקות עברו, ועל המסך לא נראתה תקווה. עשרים דקות עברו, וכלום. מישהו האשים את jim שזה בכלל לא הערוץ הנכון. Hope הרגיעה, "חכו, תיכף, עוד מעט זה מגיע".

ואז זה קרה. התקווה נראתה על המסך, כל פרצופה מילא אותו. היא חייכה אל הגיבור, וכיאה לאלילה ענקית, אמרה: "אולי פעם אחרת, אולי מחר, ועכשיו אני חייבת לזוז".

YoriPicture@haaretz.co.il

החדר של matt

סוף סוף הגיעה השמש לחדר. הוא שמח להסיט את הווילונות. הגיע הזמן לטפל בשלושת העציצים. באחד הוא שתל טוליפ אדום. בשני ניסה לגדל בפעם הראשונה אבוקדו. בשלישי הוא התחיל לגדל זרעים קלים.

השמש בשוודיה מפנקת את השתילים הרכים. תוך שבועיים עלים ירוקים נובטים. כשהטוליפ כבר גדול ואדום, הוא מעביר אותו לגינה. סבלנות רבה לאכול מהאבוקדו אין לו. מהעציץ השלישי הוא מוריד מדי יום כמה עלים קלים, ומעשן אותם. כמה כיף שהשמש הגיעה.

מרקורי אינטראקטיב.
זינוק לתחומים חדשים זה ה-eניין!

מרקורי אינטראקטיב, החברה המובילה בעולם בפיתוח כלי TESTING, פורצת קדימה לפיתוח מוצרים לתחום ה- WEB INFRASTRUCTURE.
אם את/ה מרגיש/ה שהגיע הזמן להזניק את הקריירה שלך לגבהים חדשים, יש לך הזדמנות לחבור לצוות המצויין שלנו ולהיות במרכז העניינים באווירת סטארט-אפ מלהיבה עם תנאי שכר מעולים, הכוללים אופציות לרכישת מניות בחברה.
הקדש רגע למחשבה ותפוס את ההזדמנות של מרקורי אינטראקטיב

למחלקת R&D

2300 מהנדסי/ות תוכנה לסביבת Web

לפרוייקט חדשני בחזית הטכנולוגיה, לארכיטקטורת מוצר מבוסס טכנולוגיות Web

- בוגרי/ות מדעי המחשב
- 2 שנות נסיון לפחות בפיתוח ב- ++C תחת Windows 95 / NT
- נסיון באחד מהתחומים הבאים לפחות: Visual C++, Com, WEB, MFC, GUI, Delphi, Java, Corba

2249 מהנדס/ת תוכנה Java

- בוגר/ת מדעי המחשב
- 2 שנות נסיון בפיתוח ב-Java או C++

2520 אנשי פיתוח QA/ראשי צוותים

- רקע בתכנות ב- C++, C
- ידע בבסיסי נתונים MS SQL, Oracle
- ידע בטכנולוגיות Active X, JAVA, CGI - WEB
- נסיון ב- QA - יתרון
- בוגרי/ות מדעי המחשב

2450 מומחה/ית Data Base

לפרוייקט חדשני בתחום ה- Internet

- בוגר/ת מדעי המחשב
- 3 שנות נסיון בתכנון ובפיתוח ב-Data Base
- נסיון בפיתוח ב- ++C - הכרחי
- רקע ב- SQL Server או Oracle - יתרון

למחלקת INTERNATIONAL & EUROPEAN OPERATIONS

2355 Application Engineer - מנוסה

להטמעת מתודולוגיות ומוצרים, עבור לקוחות בארץ ובחו"ל

- בוגר/ת מדעי המחשב/ הנדסת מחשבים /מדעים מדוייקים
- 2-1 שנות נסיון לפחות בפיתוח באחת מהסביבות הבאות: DB, DCOM, CORBA, JAVA, C - יתרון
- יחסי אנוש מעולים ואוריינטציית לקוח
- שליטה בשפה האנגלית, שפות נוספות - יתרון

2239 Pre Sale Engineer

לתפקיד מאתגר ומרתק הכרוך בלווי ותמיכה טכנית בתהליך המכירה של מוצרי החברה בישראל

- נסיון של שנתיים לפחות בתפקידי Pre Sale
- ידע בתחומים הבאים: Web, Java, C, Database, Windows NT
- יכולת פרזנטטיבית גבוהה
- יחסי אנוש מעולים

2248 Products Specialist

לתפקידי מפתח טכניים במשרדנו באירופה

- שליטה מלאה בשפה אירופאית, בנוסף לשליטה בשפה האנגלית
- 1-2 שנות נסיון בפיתוח תוכנה בסביבת Windows 95/NT
- נסיון קודם בעבודה מול לקוחות - יתרון
- התפקיד כרוך ב- Relocation לאירופה

2343 Technical Support Manager

לתפקיד בכיר בסניף החברה בסידני, אוסטרליה

- 2 שנות נסיון לפחות בפיתוח תוכנה בסביבת Windows 95/NT
- 2 שנות נסיון בניהול צוות פיתוח או תמיכה טכנית
- נסיון קודם בעבודה מול לקוחות, ותקשורת בין-אישית מעולה
- התפקיד כרוך ב- Relocation לסידני למשך שנתיים לפחות

למחלקת e-Services

2316 Hosted Services Consultant

לפיתוח והטמעה של בדיקות ביצועים לאתרי Web עבור לקוחות בארץ ובחו"ל

- רקע בתכנות ב- C++, C
- ידע בטכנולוגיות Web
- שליטה בשפה האנגלית, שפות אירופאיות נוספות - יתרון
- יחסי אנוש מעולים
- יכולת כתיבה ותיעוד
- נסיון קודם בעבודה מול לקוחות - יתרון

MERCURY INTERACTIVE
השלמות שבדיוק

אם ברצונך להצטרף אלינו, שלח/י קו"ח בציון מס' משרה למחלקת מ. אנוש, ת.ד. 170 רח' שבזי 19, יהוד 56100, פקס. 972-3-5399436 E-mail: jobs@mercury.co.il http://www.merc-int.com

יום שוק של 7 ימים בשבוע, 24 שעות ביממה

עשרות חוקרים עסוקים כיום בתכנון כלים ומודלים כלכליים חדשים שיתאימו לקפיטליזם החדש שיצר האינטרנט. תמחור דינמי, סוכנים וירטואליים כלכליים ומכירות פומביות קומבינטוריות ימלאו בקרוב את העולם שבו, לראשונה בהיסטוריה, יכולים קונים ומוכרים להתאסף ללא קשר לגיאוגרפיה

WIRED

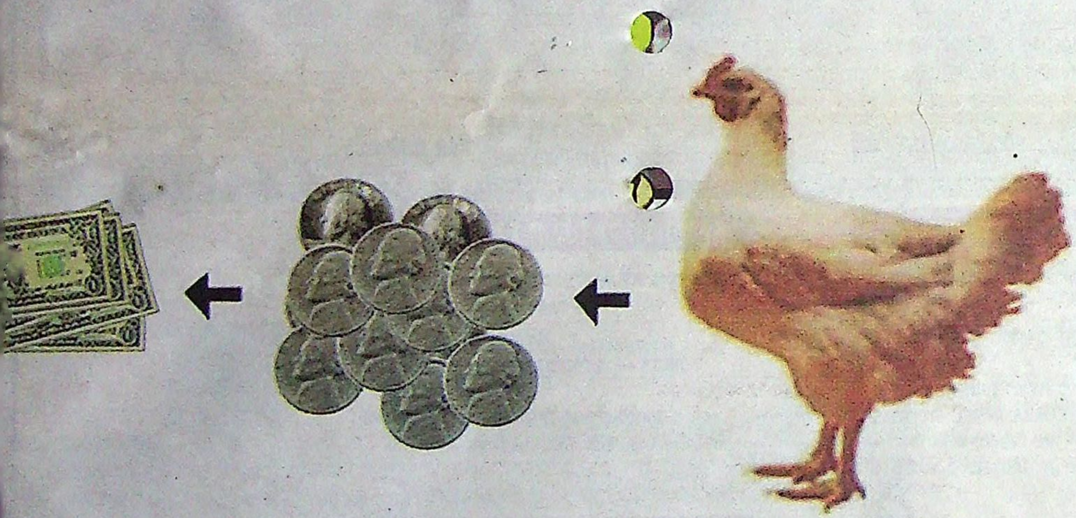
באסינגסטוק, אנגליה, לא נחשבת בדרך כלל למקום חדשני מדי. הפרבר הבריטי נמצא כ-96 קילומטרים דרום מערבית ללונדון, במחוז הכפרי של המפשייר. "בורינגסטוק" (סטוק המשעממת) כפי שהיא מכונה לעתים, שימשה זמן רב נושא לבדיחות של קומיקאים כמו גילברט וסאליוון, חבורת מונטי פייתון, ודאגלס אדאמס. בשנת 1214 החליטו פרנסי העיר להעביר את יום השוק השבועי – שבו היו סוחרים מתאספים כדי להפיץ את מרכולתם – מיום שני ליום רביעי. במשך 700 השנים הבאות נשמרה המסורת. זה פחות או יותר הקצב שבו מתרחשים הדברים בפרוורים האנגליים הללו.

ואולם, לאחרונה מצאו את עצמם כמה מתושבי באסינגסטוק בחוד החנית של הקפיטליזם. 500 מהם משתתפים בפרויקט שנקרא EasiOrder (הזמנה קלה) ניסוי קניות בסופרמרקט של רשת סייפווי שברחוב וורתינג. באמצעות פאלם פיילוט שמצויד בסורק ברקוד, מודם ותוכנה מהמכון המתקדם של יבמ למסחר, עורכים הצרכנים בני המעמד הבינוני קניות מרחוק. כשהם מרוקנים קופסת מרק, או קופסת דגני בוקר, הם סורקים את הברקוד שעל המוצר כדי להוסיף אותו לרשימת הקניות שלהם. אחר כך מועלית הרשימה לרשת והמוצרים ממתינים להם בפעם הבאה שהם מבקרים בסופרמרקט. סייפווי מציע גם שירותי קניות תפורים לפי מידת הלקוח: למשל להזכיר ללקוחות, בהתבסס על קניותיהם הקודמות, מתי יאזל להם כנראה התה.

היום EasiOrder פחות מעניין בגלל מה שהוא – או מה שהוא לא – מאשר בגלל מי שעומד מאחוריו. עבור חוקרי יבמ, שהגו את הניסוי ועוקבים אחר השימוש של הצרכנים, EasiOrder הוא שלב מקדים לשינויים המפליגים בקפיטליזם שהם מאמינים שיתרחשו כשתתהווה כלכלת רשת משרלבת ומהודקת היטב.

ממשרדו הקטן בהותורן שבניו יורק, צופה ג'ף קפהארט, חוקר של יבמ, כי bots (רובוטים וירטואליים) ישתלטו במהירה על תהליך הקניות: ינהלו את רשימות הקניות שלנו, ימלאו את המזווים, ויתמקחו על המחיר של קנייה שנעשה. "סוכנים וירטואליים", אומר קפהארט, "יהפכו למקבלי החלטות כלכליות בזכות עצמם".

קפהארט, מהנדס חשמל בעל תואר דוקטור מאוניברסיטת סטנפורד ורקע של פיסיקה ומתמטיקה יישומית, אינו הטיפוס שחולם בהקיץ. המכון המתקדם של יבמ למסחר, שבמרכז המחקר של יבמ על שם תומאס ג'יי

ווטסון, שם לו למטרה למצוא דרכים חדשות למכירת מוצריה של יבמ. קפהארט כבר תכנן מערכת שבה אלפי בוטים מתחרים יכולים לעשות בדיוק את מה שהוא מתאר.

והוא לא לבד. קפהארט הוא אחד מעשרות חוקרים בקהילות האקדמיות והמסחריות המתכננים כלים חדשים, ואפילו סוגי שווקים חדשים ושוקדים על חיפוש אחר עסקים סופר־יעילים בעולם של קפיטליזם, באמצעות הרשת. הודות לאינטרנט, כבר עתה ברור, גיאוגרפיה חשובה פחות ופחות, הפערים בין היצע וביקוש ממשיכים להצטמצם, והמחיר כבר לא נקבע רק על ידי המוכר, אלא גם על ידי הקונה. מה המגמה הזאת מבשרת למבנה הקפיטליסטי שלנו, הרבה פחות ברור. עבור זן חדש זה של חוקרים, המטרה היא שוק מושלם, יעיל וכזה המתקן את עצמו במידה שאנו יכולים רק להעריך כיום. ההשלכות עבור הצרכנים יהיו אדירות: אם חוויית הרכישה ב־eBay נראית היום אינטראקטיווית, הרי שזה לא דומה כלל למה שיגיע בקרוב. סדרה חדשה של כלי תוכנה תאפשר ניהל משא ומתן – בחלקו הגדול באמצעות מיופה כוח – על מחיר התפור בדיוק לפי מידות הקונה, כמעט לכל מוצר.

ההשפעה על קמעונאים תהיה אף דרמטית יותר. כדי לנהל מערכת של היצע וביקוש בעולם של תמחור אינטראקטיווי, ייאלץ הארגון עצמו של חנויות להשתנות. בעוד שלוש שנים, רשת ההספקה של קמעונאי טיפוסי לא תיראה דומה כלל למה שהיא היום. ומה בדבר מושג ה"מותג"? אין זה מפתיע שכמה מומחים צופים שככל שהתנהגות של צרכנים תתקדם לעבר סוכני קניות אישיים, תיעלם המודעות למותגים קמעונאיים. על ידי שילוב של הבנת ההיסטוריה הכלכלית ועוצמת הטכנולוגיה, הכי סביר להניח שהחוקרים החדשים הם אלה שיזהו – אם לא ייצרו בעצמם – את סחר החליפין של המחר.

בעוד שקהל הדוט.קום נאבק להישאר בחיים ולצמוח אל מול השינויים היומיומיים בכלכלה החדשה, המרענים, שמנותקים מלחצי השוק, נהפכו לפורצי דרך. "מה שאתה רואה במודלים של עסקי סטארט אפ כעת הוא אנשים המשתמשים בתקשורת המהירה של האינטרנט, אבל עד כ[...] אחד מהם לא ניצל את העוצמה החישובית שמצויה שם כדי ליצור מ[...] חדש לגמרי", אומר צ'רלס פלוט, חוקר מסחר אלקטרוני בכיר ופר[...] בקאלטק. "הפער בין מחקר אקדמי וחברות סטארט אפ גדול כמעט [...] הפער בין שוקי וול סטריט והשווקים האלקטרוניים החדשים".

המלים החמות בקרב הוגים כלכליים בכירים קשורות להולדת ה[...] "תמחור דינמי", שבו כל המחירים הקמעונאיים משתנים בחופשיות [...] תבסס על היצע וביקוש. אך זה לא הכל. הצלחת אתרי מכירות פומ[...] כמו eBay מציעה ראיות ברורות (גם אם גולמיות) של התפתחות כל[...] בידי הרשת. בפעם הראשונה בהיסטוריה יכולים קונים ומוכרים להת[...] ללא קשר לגיאוגרפיה. התופעה החדשה גרמה לרעידת אדמה. וול ס[...] הגיבה כאילו שראתה את העתיד, אבל אנשי האקדמיה וחוקרים סב[...] ש־eBay – לפחות כפי שהיא נראית כיום – אינה העתיד כלל.

התסיסה האינטלקטואלית האמיתית מונחת מעבר למכירות פומ[...] מסורתיות. פלוט, מקאלטק, סבור שהתשובה נמצאת בידיו. פלוט, ש[...] מכירות פומביות עבור לקוחות של נכסי דלא ניידי, מאמין כי כלי ת[...] יכולים ליצור סוגים חדשים של יסודות להצעות מחיר. "באמצעות ש[...] בטכנולוגיה מודרנית ויכולות המיחשוב והתקשורת הנרחבות שלה[...] יכול ליישם את הדבר המוזר הזה, שלולא כן היה מתקיים על הנייר[...] בר", אומר פלוט. "אנחנו יכולים לדמיין דברים, ואחר כך ליצור אות[...] המחשב".

פלוט מתמחה במכירה פומבית קומבינטורית של מוצרים רבים, [...] סל המוצרים המוצעים למכירה משתנה מסיבוב לסיבוב, ובמקביל [...] נה גם מחיר הסל. הוא תכנן מערכת שבעזרתה בכל סיבוב במכירה ה[...] בית, מגישים קונים פוטנציאליים הצעות מחיר עבור החבילות [...] רוצים. הצעות המחיר מתפרסמות באתר אינטרנט ולקונים ניתנת ה[...] נות קצרה להתאים את הצעות המחיר שלהם עבור חבילות שהפסידו [...] גם יכולים להפסיד חבילות שכבר זכו בהן). כשניתנת הצעת מחיר ה[...]

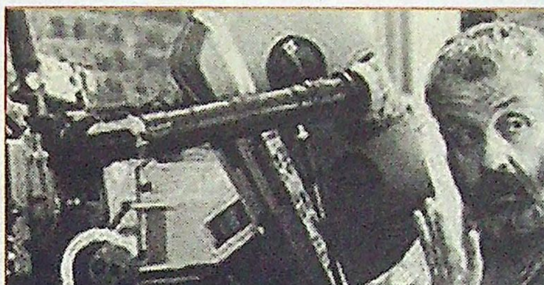
קשיי קריאה, להקות צעירות, ממציא המסעדות ומייק לי

"כשהייתי בן 20

דמיינתי שאת גיל המעבר אבלה בקריאת הספרים שלא היתה לי סבלנות לקרוא כשהייתי צעיר. אבל עכשיו, בגיל 41, אין לי אפילו סבלנות לקרוא את מה שקראתי אז. (...) אני חושב על אותן תקופות עילאיות של התבודדות לאור מנורת הקריאה. זה יכול עדיין לקרות, אבל היום זה דומה יותר למעשה אהבה נדיר של זוג נשוי בכך שזה מזכיר לי עד כמה השתנו הדברים, עד כמה נדירה היא ההישחפות בתשוקה שבעבר היתה שגרתית". הסופר גוף דאייר מנסה להבין למה הוא כבר לא מצליח לקרוא

Reader's Block

http://www.laweekly.com/ink/00/15/wls-dyer.shtml

באתר הקולנוע של עיתון הגרדיאן

התקיים לפני קצת יותר משבוע צ'ט נדיר עם הבימאי מייק לי ("עירום", "סודות ושקרים", ולאחרונה "טופסי טרווי"). הגולשים – מעריצים ומבקרים – הוזמנו לשוחח עם לי, והתוצאה היא שיחה ספונטנית, כנה, מתגרה ובעיקר הרבה פחות צפויה מראיון רשמי, שכנראה לא היה מוליד את הדיאלוג הבה למשל:

גולש: "איך היית מתייחס להאשמות שהדמויות בסרטים שלך נוטות להיות אוסף של טיקים עצבניים ומניירות, ולא אנשים של ממש? למה אנשי המעמד הבינוני בסרטך הם קריקטורות מגוכחות?"

לי: "זאת האשמה מגוכחת. למה המאשימים לא פשוט מסתכלים ב[...] הסרטים? אני חושש שלא אוכל לתת לך תשובה מספקת. יש לך תפיסה של העבודה שלי שנראית לי לא הגיונית וגם לא הוגנת. האמת, כל השיחה הזאת קצת מצערת ומתסכלת אותי"

התמליל המלא של השיחה מתפרסם בגרדיאן

Mike Leigh live on Film Unlimitede

http://www.filmunlimited.co.uk/Feature_Story/feature_story/0,4120,148064,00.html

"החיים של להקת רוק

צעירה מעולם לא היו קלים, בטח לא בארץ. אבל לפחות עד לא מזמן (...) דבר אחד היה בטוח – אתה חתום, משמע אתה קיים. היום אפילו זה לא ברור. מצד אחד, יותר קל להוציא דיסק, מצד שני – אז מה? מי בכלל שומע עליך?".

גדי להב שמע מחברי להקת בייב על כללי המשחק החדשים ("היום אף להקה לא תוציא את הגיטרה מהבית אם לא בא נציג מהד ארצי") וקשיי ההישרדות. מתוך ערוץ פנאי ובידור של וואלהו

חינוך-נ-רול

http://today.walla.co.il/ts.exe?tsurl=0.23.2936.0.0

"לאנשים שאוכלים בחוץ

כל כך הרבה שלהרתיח פסטה בבית זה ארוע מיוחד, עולם ללא מסעדות הוא דבר שקשה להעלות על הדעת. באיזושהי רמה כולנו מבינים שהן לא תמיד היו שם, אבל מעטים יכולים לומר מי המציא אותן ומתי. המכונית, הטלפון, כן. אבל המסעדה, מאפיין לא פחות בולט של העולם המודרני מאשר שני האחרים? לרובנו, הממציא שלה נותר אנונימי". המצאת המסעדה, ביקורת על ספר חדש ב"סלון" -

The Invention of the Restaurant

http://www.salon.com/books/review/2000/03/24/spang/index.html

בחזרה לסחר חליפין

החל מ-eBay, דרך שרותי קבע-את-המחיר-שלך, כמו Priceline.com, ועד אתרי קניות קבוצתיות כמו Mercata, המזומנים הם השמן בעסקות: הדולרים שעוברים בין הצדדים כשהמחיר נכון. אבל אולי בשוק היעיל העתידי לא יעורב כלל מזומן. כמו המחיר עצמו, גם הכסף עבר במשך השנים מטמורפוזה: מאטומים לביטים; מזהב, לנייר ולפלסטיק. עתה צץ מעמד חדש של שירותי אינטרנט שאינו תלוי בכסף כלל. בכל אופן לא כסף שמיוצר על ידי בנקים מרכזיים של ממשלות לאומיות.

בחברת Ubarter.com יצר היו"ר סטיון וייט מקום שבו בעלי עסקים קטנים יכולים לסחור במוצר תמורת מוצר. חברות שרוצות להחליף ריהוט משרדי עודף תמורת שטח פרסום, למשל, משתמשות במטבע וירטואלי שנקרא דולרי Ubarter. כמו צבירת קילומטרים של טיסה בתוכניות הנוסע המתמיד, אפשר לפרות אותם בכלכלה פנימית שממומנת על ידי חברה משתתפת.

המודל של סחר חליפין מתרחב גם לצרכנים. לפחות שני אתרי החלפה, ExpressBareter ו־Barter-n-Trade, כבר הופיעו, ושלישי, MrSwap.com אמור לעלות לאינטרנט השנה. באתר של MrSwap לקוחות יוכלו להחליף תקליטורים כשהנזילות הפנימית של השוק תובטח על ידי מטבע וירטואלי, הדומה לדולרים של Ubarter.

סטו פלדמן, מנהל המכון למסחר מתקדם ביבמ, רואה בעיני רוחו יום שבו הכסף עצמו עשוי להיעלם במגזרים שונים של הכלכלה. "מדוע", הוא שואל, "כשאני רוצה לקנות 100 מניות של יבמ, אני צריך למכור מניות של AT&T, להמיר אותם למזומן, ואחר כך לשלם עבור המניות של יבמ? באמצעות היישום הנכון, מחשב יכול לעשות עבורי את כל הצעדים".

אותה טכנולוגיה, אומר פלדמן, יכולה לשמש עבור מוצרי צריכה ושירותים. "אני אציע חבילה של מקרר וארבע שעות צביעה, תמורת תיקון מכונית. זה פריט של מכירות פומביות - ללא כסף, ועם שאלות מעניינות של מיסוי ברגע שאתה מתחיל לעשות תשלומים שאינם תשלומים".

פלדמן רואה סחר חליפין חופשי מכסף מתגלגל ככדור שלג בכלכלת רשת מכיוון שהרבה יותר קל לעשות מעקב. "ספרי חשבונות כבר אינם עניין גדול בדיוק", הוא אומר. "מר מחשב־זול ישמח לעשות זאת".

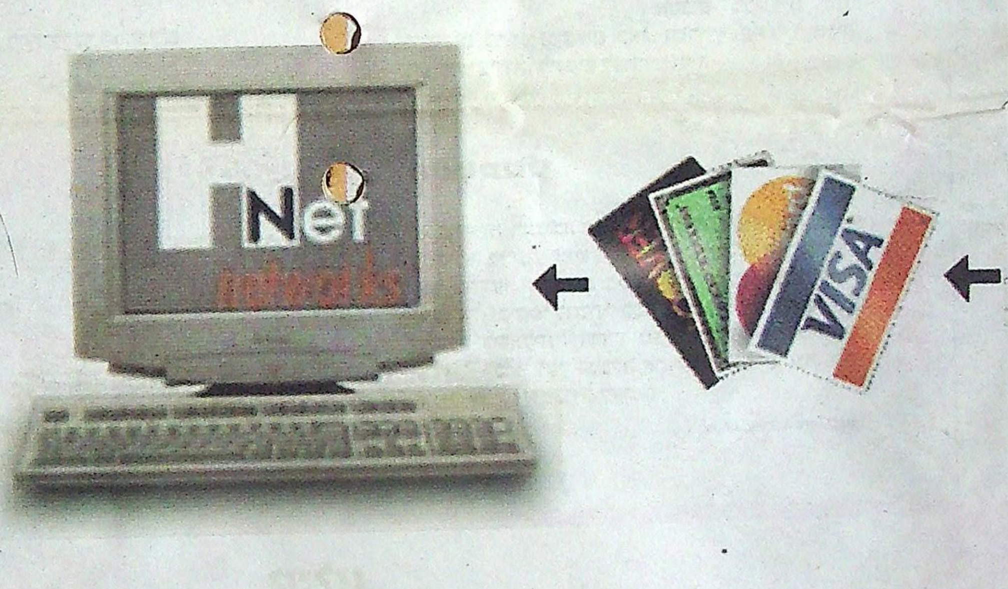
תוכנת המכירה הפומבית מעדכנת רשימת זוכים עד שסיבוב המכירה מס־תיים. במודל הזה, גם המוצרים וגם המחירים עוברים שינוי בזמן אמת.

העולם המסתורי של המכירות הפומביות הקומבינטוריות עלול להצ־טייר כמשהו שאין לו קשר רב לחוויית הצריכה היומיומית, אך פלוט יי־שם לקחים אלה לשווקים המוכרים להדיוטות. בסתיו האחרון, לדוגמה, השתמש סוכן נדל"ן בפורמט המכירה הפומבית העולה בו זמנית, בעסקות למכירת 14 יחידות דיור בפרויקט דירות חדש בסן פרנסיסקו.

לעשות את חיי הקונים קלים יותר זו מטרתן של חברות רבות המפת־

בסוכן אישי שנמצא אתו בכל מקום שבו הוא גולש, ומציע קידום מכירות, קופונים והצעות ייחודיות. בעולם פיסי, אין דרך לאסוף את המידע הזה באופן יעיל מבחינה כלכלית".

אבל לפני שהמתחרים של אמזון מתחילים לחגוג את נפילתה, הם צרי־כים לעצור רגע ולחשוב על הדבר הבא: "אם צרכנים ינסו לגלוש על הכ־לכלה חסרת החיכוך", מזהיר ואריאן, "הקמעונאים החכמים ביותר הולכים לזרות SAND (חול) על הקרח". SAND הוא ראשי תיבות של ואריאן לכ־לים – עלויות מעבר, בריתות, רשתות והבחנות – שקמעונאים ישתמשו

חות shopbots באינטרנט. שירותים כמו DealPilot ו־mySimon פיתחו מנועים להשוואת מחירים. במשרדו באוניברסיטת קליפורניה, מתחבר האל ואריאן לאתר של DealPilot כדי לחפש ספר מפרי עטו. רשימת מחי־רים של הספר מופיעה בעשרות אתרים, החל מחנויות מותג מקוונות כמו אמזון, בארנס אנד נובל ובורדרס, ועד חברות פחות מוכרות כמו A1Books ו־BCY Book Loft. האתר של DealPilot מדרג את החנויות על פי מחי־רים, כולל עלות משלוח ומע"מ.

בעוד ש־DealPilot הוא רק גרסה מוקדמת של shopbot, גם בצורתו הפרימיטיווית הזאת הוא מצביע על השינויים שעתידים לבוא. ב־DealPilot ניכרת נוכחות דלילה לחנויות הידועות בראש הרשימה. עבור הספר של ואריאן, הגיעה חברת בורדרס באופן מפתיע למקום הרביעי, עם מחיר שהיה גבוה ב־67 סנט מהמחיר הנמוך ביותר. מצד שני, אמזון הצי־גה מחיר שהיה גבוה בתשעה דולר מהמחיר הנמוך ביותר.

נשאלת השאלה: אם כל המשתנים (כמו זמן משלוח) שווים, כמה היית מוכן לשלם יותר כדי לקנות את הספר מחנות ששמעת עליה? או במלים אחרות, כמה שווה מותג? כוחו של שם מותג הוא מורשת של הכלכלה היי־שנה, שמחזיקה מעמד גם באינטרנט. אבל מה אם מותגים כמו אמזון יחדלו להתקיים? או מה אם המותג שתסמוך עליו לא יהיה בורדרס או אמזון, אלא DealPilot?

שחקני הדוט.קום קרועים. מצד אחד נמצא ג'ף בזוס שמהמר סכומים גדולים על הכוח של המותג של אמזון. מצד שני נמצאים אלה המאמינים שבעתיד, עם התמחור הדינמי, האמינות המסורתית של מותגים לא תש־רוד – לפחות לא עבור קמעונאים.

סטיב ג'רבסטון – מנהל קרן הון סיכון דרייפר פישר ג'רבסטון, שהשקעותיה כוללות את הוט-מייל ו־FastParts, בורסה למסחר בחצאי מולי־כים – מרחיק לכת וצופה כי מותגים קמעונאיים גוססים. "אמזון.קום הוא אנכרוניזם, לגמרי לא שייך לאינטרנט. הרעיון כולו של מותג קמעונאי אינו שייך לאינטרנט", אומר ג'רבסטון. "הצרכן עשוי להתחיל לתת אמון

בהם כדי להתגבר על מתחרים המוכרים במחירים נמוכים יותר. "אתה שו־מע הרבה על הכלכלה חסרת החיכוך", אומר ואריאן, "אבל כל החברות שמשתתפות בה מנסות להפוך את לקוחותיהן לנאמנים יותר, כדי לצמ־צם את הסבירות שהם ילכו לחפש את המחיר הטוב ביותר". אמזון לא מב־טיחה להיות המובילה במחירים נמוכים. במקום זאת, היא מבטיחה שירות טוב יותר ומשלוח אמין יותר.

מצד שני, אין דבר שימנע מקמעונאים מלהשתמש ב־"bots כדי לעקוב אחר מתחרים, ולאו דווקא כדרך להבטיח שהם מציעים את המחירים הנ־מוכים ביותר. ואריאן מציין כי הטכנולוגיה עשויה באותה מידה לשמר מחירים מתחרים גבוהים בהפרשים של אגורות בודדות, ולאפשר לקמעו־נאים ליצור קרטלים בלתי רשמיים.

האקדמיה והמסחר צועדים קדימה בקצב שונה ובנתיבים שונים, אך ההתכנסות בלתי נמנעת ובכמה מקומות, כמו בבאסינגסטוק, הדבר כבר קרה. הנושא שנותר פתוח – זה שאין לו תקדים היסטורי – הוא כמה זמן אנו מוכנים לבזבז בשיחה על משחת שיניים. כולם אוהבים עסקה טובה, אבל תמיד קיים המאבק בין חיסכון לנוחות. תהליך המשא ומתן עלול להפוך למורכב יותר, ככל שהטכנולוגיה תאפשר לפרוס את עוגת המחיר לפי־רוסות קטנות יותר.

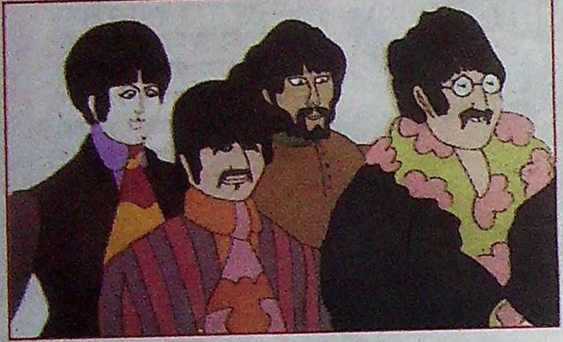
לא חשוב כיצד צרכנים, יצרנים וקמעונאים מרגישים ביחס לבנייה מחדש של הקפיטליזם. הבנייה המחודשת כבר החלה. בשנים הקרובות הבאות ייווצר לא רק סיכוי של פעם בחיים להתבונן בתהליך היווצרו־תם מחדש של יסודות החברה שלנו, אלא גם הזדמנות ייחודית להשתתף למעשה בתהליך.

במשך מאות שנים, הכלכלנים החכמים ביותר, אנשי העסקים, והמלומדים חקרו את התפתחות הקפיטליזם באופן שבו היו חוקרים פריחה איטית של פרח, באמצעות סדרה של תצלומים. המלומדים של היום יכולים לראות כיצד נפתח הפרח מול עיניהם. וטוב מכך: גם אנחנו. אל תמצמצו.

הביטלס חיים כגוף וירטואלי

האנשים שבונים את האינטרנט בישראל. והשבוע: ירדן וליאת ממששים ברשת את אהבתם לביטלס

ירדן אוריאל התאהב באינטרנט כמעט במקרה. לפני חמש שנים הוא ביקר בתערוכת אינטרנט, אחת הראשונות שהוצגו בארץ בגני התערוכה בתל אביב. על אחד המסכים שם, הוא הבחין בעמוד שהקדיש אתר ה־CNN לאנתולוגיה של הביטלס. "נפלתי חזק, כמו שאומרים. לחצתי על לינק מקרי והגעתי לעמוד הזה ופשוט התאהבתי". הוא ורעייתו ליאת התחברו לרשת ואחרי חודש־חודשיים החליטו שגם הם רוצים להצטרף לחגיגה ובמיוחד לזו המוקדשת ללהקה החביבה עליהם. התוצאה: אתר היב, אחד הגדולים והמעודכנים בתחומם, המשתייך לקבוצה בינלאומית של אתרי ביטלס.

הזוג אוריאל הכיר ברשת את הארלד גרנהארד, וובמסטר גרמני, ששידך בינם לבין מתכנתת מחשבים ירושלמית שסייעה להם להקים את האתר והעבודה החלה בספטמבר 1996. ירדן אחראי לתוכן וליאת לגרפיקה. ההשתלטות על שפת ה־HTML הייתה בעיניהם פשוטה ומהירה, וחיש קל הועשר האתר במיני "גיפים" כאילו תלת־ממדיים וטריקים משובבי עין נוספים. הפשטות והניקיון בעיצוב הוכתבו על ידי מגבלות התקציב. "לא האמנתי שמספר המבקרים באתר יעבור את האלף", אומר ירדן, שהופתע לטובה כשהתברר לו, שלוש וחצי שנים מאוחר יותר, שיותר מ-83 אלף מבקרים כבר סיירו באתר שלו, וקצב הביקורים שם רק הולך וגובר מדי יום.

לדברי ירדן, הוא נולד לתוך אהבת הביטלס. אימא שלו הקשיבה לתקליטים שלהם, ואלה שהחרים ממנה היו אלבומיו הראשונים. בגיל 12 החל לבסס אוסף משל עצמו והיום הוא מאמין שהוא בעל האוסף הגדול ביותר בארץ. הוא כתב מאמרים שונים על הלהקה, פירסם חיבורים בכתבי עת ועיתונים בארץ ובחו"ל והכין תוכניות ל"קול ישראל" ולתחנות רדיו אזוריות.

לפני בניית האתר הוא חיפש כיוון מקורי, ייחודי. "לא רציתי להעתיק מאף אחד. ביקרתי באתרים זרים רבים וכולם מבוססים על אותם עקרונות", הוא אומר ומביע תקווה שהצליח להקים אתר יוצא דופן. האתר כולל קולאז' של תמונות וכתבות, טפט מקורי שהכינו ירדן וליאת, המבוסס על תמונות מהאתר, טפט עברי על הביטלס, ואפילו פרק מספרו, שהתפרסם כאחד מכתבי היד העבריים הראשונים ברשת. אחד הביטויים להצלחת האתר הוא פרס ההצטיינות שבו זכה מטעם עורכי אתר הבריטניקה.

לירדן ולליאת, בני 36 החיים בגבעתיים, שני ילדים – שרון, בת 5 ולירן, בן שנה וחצי. "ציפיתי שרוב המבקרים באתר יהיו ילדים", אומר ירדן וגם כאן נכונה לו הפתעה: יותר מאלף מקוראי הספר שכתב על הביטלס בוודאי ביקרו באתר, אבל גם המוני מבקרים מחו"ל, יהודים אמריקאים שמתרגשים מהאפשרות לשלוח ברכות לשנה טובה בעברית בצירוף תמונות של ג'ון־פול־רינגו־ג'ורג', וגם אינספור בעלי אתרים אחרים, המעתיקים ממנו ידיעות ומעדכנים באמצעותו את אתריהם.

תגובות רבות מגיעות אליו בדואל, גם מאנשי קול ישראל שמתייעצים ומחפשים מידע וגם מקוראים שהנושא קרוב ללבם. "הפידבקים חיוביים", אומר ירדן. "לא עובר שבוע מבלי שמעריצי הלהקה לא יעסקו בה. העיתונות והתקשורת בכל העולם כותבת על הביטלס כל הזמן. למרות שצלע אחת של הביטלס כבר מתה, הלהקה ממשיכה להתקיים כגוף וירטואלי".

אתר החיפושיות של ירדן וליאת

http://www.geocities.com/SunsetStrip/Towers/1019

דפנה לוי ינוביץ

daphna@haaretz.co.il

עדיעת הגולשים

פֶטבוי סְלים · הארי פוטר · פסטיבל זנית · שחמט · טפטים · טל ברמן

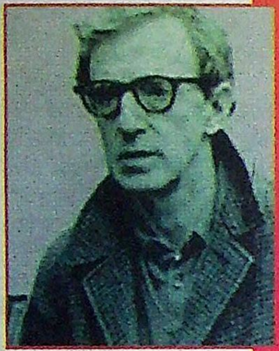
אתר השבוע

הפעיל

היתרון הגדול של Shareplay, אתר האם של קהיליית השחקנים באינטרנט, הוא בכך שאין צורך לבזבז בו זמן על הורדות והתקנות, וכל מגוון המשחקים העצום באתר ניתן לשימוש ישירות מתוך הדפדפן. לטענת המתחזקים, באתר חברים כבר למעלה מ-20 אלף שחקנים פעילים, המגיעים לשם על מנת לשחק זה מול זה. המבחר באמת מרשים, ממשחקי הגיון מתונים ועד למשחקי אקשן היפר אקטיוויים במיטבם

http://www.shareplay.com

המעודכן

מדריך לשחקנים מסוג אחר נמצא באינדקס הבידור "מיסטר שואוביז", המספק מידע ממצה, קצר ותכליתי על סלבריטאים מתחומי הבידור והיצירה, רובם אמריקאים. המדריך לא ממש נכנס לפרטים קטנוניים – על וודי אלן, למשל, נכתב שהוא "יוצר קולנוע חיוור וממושקף", אבל אף מילה על נישואיו לסון יי או על ההאשמות בדבר התעללות מינית בילדיו. בראש הרשימה צועדות כרגע פאמלה אנדרסון (יש דברים שלא משתנים), ג'ניפר לופז וג'וליה רוברטס, אבל גם אמנים מבוגרים יותר וחשובים פחות נמצאים כאן. המדריך כולל תמונות, רשימת יצירות, לינקים לאתרים ועוד

http://mrshowbiz.go.com/celebrities/index.html

הפטפטני

מהירות התגובה של תחנת הרדיו המקוונת e-yada מרשימה ביותר. חמש דקות אחרי משלוח הדואל שלנו כבר הודיעו המגישים בשידור חי שיש להם מאזינים מישראל, וביקשו להמתין כמה דקות נוספות עד שימצאו תשובה לשאלתנו. הרדיו מציע בעיקר פטפטת, עם קריצות רבות למי שמבלה את עיקר ימיו ברשת. רדיו חינני, אנרגטי ומצחיק לעתים

http://www.eyada.com

חתולים

"אני אוהב חתולים" הוא ריכוז מקורות משובח, הכולל לינקים לגלויות וירטואליות של חתולים, דואל מיוחד לחובבי חתולים, יומנים של מגדלים, חדרי צ'ט, מידע וטרינרי, חנויות מקוונות לצרכי החתול, אינספור תמונות, שומרי מסך, וגם מצער של אתרי חתולים מומלצים

http://www.i-love-cats.com

חתולים וירטואליים שאפשר לגדל על מסך המחשב

http://www.cyberpet.com

אין כמו הבריטים בטיפוח חתולים. האתר הרשמי של האיגוד הבריטי למענם

http://www.cats.org.uk

ערוץ החתולים מספק מידע וקושר קשרים בין משוגעים לעניין

http://www.thepetchannel.com/tpc-cgi-bin/pet?network/index.html

מועדון וירטואלי, לא לגזעיים בלבד

http://www.ad.co.za/sacatco/abcc.html

"החתול והחתלתול" — מידע, סיפורים וחוויות אישיות הנוגעים לחתולים

http://www.catsandkittens.com

המגזין החביב לחתולי בר ואוהביהם

http://www.wildaboutcats.org

פט בוי סלים · הארי פוטר · פסטיבל זנית · שחמט · טפטים · טל ברמן

אתרים חדשים

דורות, מגזין לקשישים ברוח צעירה

http://www.dorot-net.co.il

נופים, פרצופים ועוד רקעים מעניינים באתר הטפטים הישראלי

http://www.wallpaper.co.il

"השכלה קלה", לבירורים על הרשמה וקבלה ללימודים על תיכוניים בארץ

http://www.haskalakala.co.il

האמן אברהם אילת מציג עבודות ברשת

http://www.kolyom.co.il/eilat

פורטל תיירות חדש ואופטימי

http://www.toursite.co.il

את בתי הנופש בארבל אפשר להזמין דרך הרשת

http://www.inisrael.com/arbel

עמותה ישראלית לפיתוח יוזמה והעצמה בתחום הילד והמשפחה

http://www.in-initiative.org.il

ל"זנית", הפסטיבל החדש למוסיקת רוק שייפתח מחר בתל אביב, יש אתר יפה ואינפורמטיווי בוואלה!

http://Go.walla.co.il/zenith

מרקורי רב בפסטיבל זנית

שיעורי שח מקוונים, תחרויות, משחקים וחדשות באתר השחמט החדש שהוקם בשיתוף עם אלוף העולם גארי קספארוב

http://www.KasparovChess.com

דויד גפני מציג ציורים ברוח קבלית

http://gafni.hypermart.net

מילון

Amaya, שמו של דפדפן אינטרנט שפותח על ידי הקונסורציום המפקח על פעילות האינטרנט על מנת לבחון מיני יישומים ברשת. מילון האינטרנט Whatis.com מספר שמדובר בדפדפן דמוי נטסקייפ הכולל עורך HTML, ואשר ניתן להורדה בחינם מאתר הקונסורציום לשימוש במערכות הפעלה שונות, כולל לינוקס וחלונות 2000. הקודים של הדפדפן פתוחים לעיונו של כל כותב תוכנה. להורדה ולפרטים נוספים:

http://www.w3.org/Amaya

המצב

1. באתר הספרים של ידיעות אחרונות

http://www.yediothsfarim.co.il

מופיעים שני הפרקים הראשונים של "הארי פוטר וחדר הסודות", ספר ההמשך לרב המכר "הארי פוטר ואבן החכמים"

2. במשאל העם של נטקינג

http://www.netking.com/golan/start.asp

השתתפו עד השבוע 8,578 גולשים.

תראו מה העכבר הביא על...

http://www.michelle-williams.com
http://www.cinema-stars.com/michelle
http://www.homunculus.com/icons/williamsmichelle
http://www.dawsons-creek.com
http://www.geocities.com/Hollywood/Location/1523

מישל וויליאמס

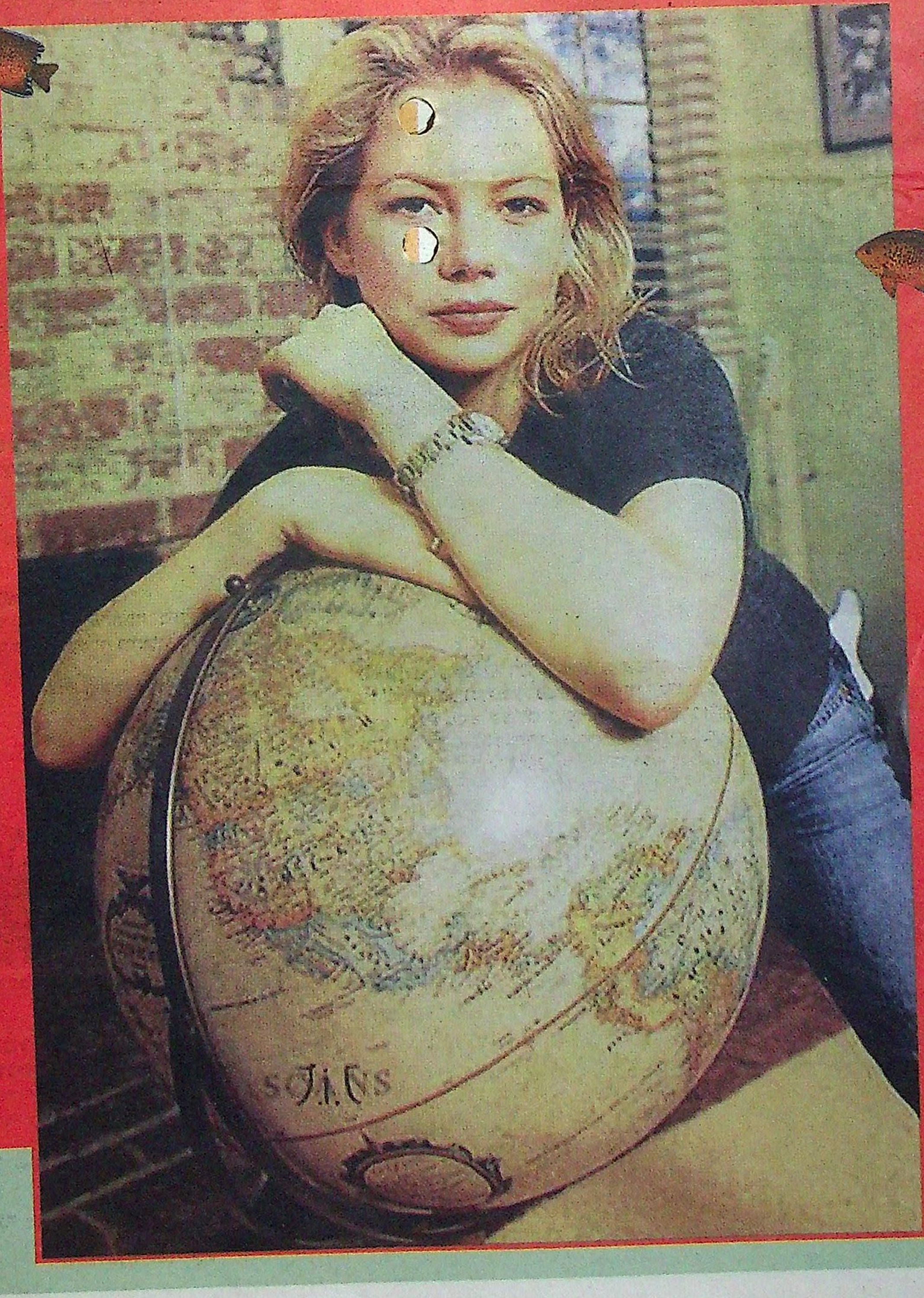
מישל וויליאמס, הלא היא ג'ניפר לינלי, הבלונדינית המרדנית מ"דוסון קריק" שפתחה עונה חדשה בימי שני בערוץ 3, נולדה בתשעה בספטמבר 1980, בעיירה קטנה במדינת מונטנה, ארה"ב. אביה סוחר ואמה עקרת בית. וויליאמס החלה את קריירת המשחק בגיל צעיר בתאטרון קהילתי, אבל מוקדם מאוד הבינה שבמונטנה היא לא תתגלה ונסעה לערוך סדרה של מבחני בד בלוס אנג'לס. בגיל 14 לוהקה לראשונה בחייה לתפקיד בסרט – עיבוד קולנועי תמוה לסדרה "לאסי שובי הביתה". הסרטים הבאים שבהם השתתפה וויליאמס היו ברובם סרטי מדע בדיוני דלי תקציב. אם יתמזל מזלכם תוכלו למצוא בספריות הווידאו סרטים בהם היא מופיעה כחייזרית סקסית המחפשת את עצמה בעולם בני האנוש.

בגיל 15 עזבה וויליאמס את בית הוריה ושכרה דירת חדר. מאז לוהקה להרבה תפקידי אורח בסדרות טלוויזיה מוכרות יותר ופחות, בהן הלהיטים "שפץ ביתך" ו"משמר המפרץ".

נקודת הזינוק המשמעותית ביותר בקריירה של וויליאמס היתה כשנבחרה לגלם את אחת הדמויות הראשיות בסדרה "דוסון קריק". וויליאמס אומרת שהיא יכולה להזדהות מאוד עם הדמות של ג'ניפר אותה היא מגלמת בסדרה – גם היא היתה ילדה מרדנית שהתנגדה לכפייה דתית (היא נשרה מבית הספר הדתי בו למדה), ובגיל צעיר מאוד עזבה את הבית. אולם יחסיה עם משפחתה, בניגוד לאלו של ג'ניפר, נותרו תקינים. לדבריה, עד היום אמא שלה שולחת לה כביסה נקיה מהבית.

שמה של וויליאמס נקשר רומנטית בעבר לשחקן הצעיר ג'וש הארטנט, אותו הכירה על סט הצילומים לסרט "ליל כל הקדושים: 20 שנה אחרי", אבל הרומן לא החזיק מעמד זמן רב. את הדרישות שלה מבן הזוג הפוטנציאלי הגדירה וויליאמס כך: "עליו להיות חכם ולהתעניין גם בשכל שלי ולא רק בגופי".

וויליאמס מעידה על עצמה שהיא "תולעת ספרים" ומתעניינת בעיקר ב"ספרות אליטיסטית פילוסופית". היא גם חובבת איגרוף מושבעת, שחלמה מגיל צעיר להפוך לאלופת אגרוף במשקל כבד. בשנת 1999 בחר בה מגזין "פיפל" האמריקאי כאחת מ-21 השחקנים הלוהטים שעוד לא מלאו להם 21.

יומן

שלישי 28.3

20:00 צ'ט עם טל ברמן ב"תפוז"

http://www.tapuz.co.il

רביעי 29.3

02:00 שיחה עם אלכסנדר צ'נסלור, מחבר "יום בחייו של ניו יורקר"

http://www.barnesandnoble.com

04:00 צ'ט עם אל ג'ארו לרגל צאת אלבומו החדש

http://www.barnesandnoble.com

חמישי 30.3

04:00 צ'ט עם השחקנית מגי איגן, מכוכבי "בבילון 5"

http://chat.yahoo.com/events/calendar.html

04:00 הופעה של Fat Boy Slim

http://www.hob.com/live

שבת 1.4

03:00 צ'ט עם השחקן ג'ון קיוזק

http://chat.yahoo.com/c/events/calendar.html

04:00 הופעה (בתשלום) של פרנקי הולך להוליווד

http://www.hob.com/live

ראשון 2.4

00: 00 ראיון עם מרדית' ברוקס

http://www.hob.com/live

שלישי 4.4

04:00 צ'ט עם השחקנית קירסטי דנסט

http://www.bigstar.com

04:00 צ'ט עם הלהקה האמריקאית ספלנדר

http://www.hob.com

המצעד

המשחקים המשובחים של החודש
על פי אתר המשחקים

http://www.gamezone.com

Star wars force commander
Operational Art Of War
Mobil 1 Rally Championship
The Sims
Jane's F/A 18
Superbike 2000
Command & Conquer: Firestorm
Pro PInball
Renegade Races
Majesty: The Fantasy Kingdom Sim

בהכנת המדור השתתפו עידו דב ודפנה לוריינוביץ

פס בני סלים • האזי פוסר • פססיבר זוגים • שחסס • ספסים • סל ברמן